

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ
"БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ"
бр. ЕФР-17715/24 бр.2
14 MAR 2024 год.
НОВИ БЕОГРАД

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
ЗА 2023. ГОДИНУ

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Јавно комунално предузеће „Београдске електране“ Београд (у даљем тексту Предузеће), је државно предузеће основано 1989. године од стране Града Београда.

Према „Уредби о класификацији делатности“ (Службени гласник Републике Србије бр. 54 од 04.08. 2010. године), ЖКП „Београдске електране“ су разврстане у сектор Д, шифра делатности 35.30: снабдевање паром и климатизација. Предузеће је извршило пререгистрацију код Агенције за привредне регистре под бројем БД 79896/2005. од 20.06.2005. године. Седиште Предузећа је у Београду, Савски насип 11. Матични број Предузећа је 07020210, ПИБ 100139344.

Предузеће је основало са 100% учешћа у капиталу зависно предузеће „Сувобор“ д.о.о., Љиг, према решењу трговинског суда у Ваљеву број ФИ 1613-03 од 23.12.2003. године, које је од марта 2013. године стечају. У току 2022. године окончан је стечајни поступак и зависно предузеће је брисано из регистра Агенције за привредне регистре.

На дан 31.12.2023. године Предузеће је имало 1956 запослених (31.12.2022. године 1973 запослена радника).

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. ОСНОВЕ ЗА ПРЕЗЕНТАЦИЈУ И ПРИНЦИП КОНТИНУИТЕТА ПОСЛОВАЊА

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту "Закон", "Сл. гласник РС", бр. 73/2019), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом.

Предузеће, као велико правно лице, у обавези је да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ"), који у смислу наведеног закона, обухватају: Оквир за припремање и презентацију финансијских извештаја ("Оквир"), Међународне рачуноводствене стандарде ("МРС"), Међународне стандарде финансијског извештавања ("МСФИ") и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење међународних рачуноводствених стандарда ("ИФРИЦ"), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрени од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("Одбор"), чији је превод Решењем утврдило и објавило Министарство надлежно за послове финансија.

Међународне стандарде финансијског извештавања који су преведени Решењем чине:

- Концептуални оквир за финансијско извештавање,
- Основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (*International Accounting Standards Board - IASB*), као и
- тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. ОСНОВЕ ЗА ПРЕЗЕНТАЦИЈУ И ПРИНЦИП КОНТИН. ПОСЛОВАЊА-наставак

Структура објављених и преведених МРС је следећа:

- МРС 1 Презентација финансијских извештаја
- МРС 2 Залихе
- МРС 7 Извештај о токовима готовине
- МРС 8 Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке
- МРС 10 Догађаји после извештајног периода
- МРС 12 Порези на добитак
- МРС 16 Некретнине, постројења и опрема
- МРС 19 Примања запослених
- МРС 20 Рачуноводствено обухватање државних давања и обелодањивање државне помоћи
- МРС 21 Ефекти промена девизних курсева
- МРС 23 Трошкови позајмљивања
- МРС 24 Обелодањивања повезаних страна
- МРС 26 Рачуноводство и извештавање планова пензијских примања
- МРС 27 Појединачни финансијски извештаји
- МРС 28 Инвестиције у придружене ентитете и заједничке подухвате
- МРС 29 Финансијско извештавање у хиперинфлаторним привредама
- МРС 32 Финансијски инструменти: презентација
- МРС 33 Зарада по акцији
- МРС 34 Периодично финансијско извештавање
- МРС 36 Умањење вредности имовине
- МРС 37 Резервисања, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина
- МРС 38 Нематеријална имовина
- МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање (примена на рачуноводство хеџинга)
- МРС 40 Инвестиционе некретнине
- МРС 41 Пољопривреда

Структура објављених и преведених МСФИ је следећа:

- МСФИ 1 Прва примена Међународних стандарда финансијског извештавања
- МСФИ 2 Плаћања на основу акција
- МСФИ 3 Пословне комбинације
- МСФИ 4 Уговори о осигурању
- МСФИ 5 Стална имовина која се држи за продају и престанак пословања
- МСФИ 6 Истраживање и процењивање минералних ресурса
- МСФИ 7 Финансијски инструменти: Обелодањивања
- МСФИ 8 Сегменти пословања
- МСФИ 9 Финансијски инструменти
- МСФИ 10 Консолидовани финансијски извештаји
- МСФИ 11 Заједнички аранжмани
- МСФИ 12 Обелодањивање учешћа у осталим ентитетима
- МСФИ 13 Одмеравање фер вредности

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. ОСНОВЕ ЗА ПРЕЗЕНТАЦИЈУ И ПРИНЦИП КОНТИН. ПОСЛОВАЊА-наставак

МСФИ 14 Регулисана временска разграничења
МСФИ 15 Приходи од уговора са купцима
МСФИ 16 Лизинг

Поред МРС/МСФИ, Решењем су утврђени преводи IFRIC тумачења и SIC тумачења, која дају објашњења МРС/МСФИ, од којих је као нови објављен IFRIC 23 - Неизвесност у вези са третманом пореза на добитак, док су остала тумачења поновљени превод из претходног решења. Решењем је обухваћен превод нових МСФИ које привредна друштва у Републици Србији примењују по први пут и то обавезно почев од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембар 2021. године, као и сва побољшања и измене постојећих МРС/МСФИ.

Предузеће није навело експлицитну констатацију о усаглашености приложених финансијских извештаја са прописима свих стандарда и тумачења стандарда, обзиром да нису сви преведени и у примени у Републици Србији, или нису примењени/примењиви у Предузећу. Предузеће сматра да наведени стандарди, њихова измена и тумачења немају директну везу са позицијама основне делатности Предузећа, и/или њихова примена нема материјалан утицај на извештај за 2023. годину.

МСФИ 9 Финансијски инструменти и МСФИ 15 Приходи од уговора с купцима

МСФИ 9 замењује Међународни рачуноводствени стандард - МРС 39 Финансијски инструменти: признавање и одмеравање ("Сл. гласник РС", бр. 35/2014 - даље: МРС 39). МРС 39 остаје да важи у домену рачуноводства хеџинга.

МСФИ 15 дефинише оквир за признавање прихода. МСФИ 15 замењује:

- Међународни рачуноводствени стандард - МРС 18 Приходи ("Сл. гласник РС", бр. 35/2014),
- Међународни рачуноводствени стандард - МРС 11 Уговори о изградњи ("Сл. гласник РС", бр. 35/2014),
- Тумачење - IFRIC 13 Програми лојалности клијената ("Сл. гласник РС", бр. 35/2014),
- Тумачење - IFRIC 15 Споразуми за изградњу некретнина ("Сл. гласник РС", бр. 35/2014) и
- Тумачење - IFRIC 18 Преноси средстава од купаца ("Сл. гласник РС", бр. 35/2014).

За потребе израде финансијских извештаја за 2021. годину, Предузеће је у складу са Законом о јавним набавкама, ангажовало ревизорску кућу LEGE ARTIS AUDIT (Parker Russell) из Београда за реализацију услуге обрачуна ефеката прве примене МСФИ 9 и 15 са стањем на дан 01.01.2021. (31.12.2020.) и са стањем на дан 31.12.2021. године. Предузеће је извршило обрачун у складу са МСФИ 9 и за 2022 и 2023. годину. За потребе израде финансијских извештаја за 2022. и 2023. годину консултантска ревизорска кућа ангажована само за МСФИ 9, обзиром да је извештај из 2021. године за примену МСФИ 15 примењив и на наредне периоде, јер се нису мењали параметри који утичу на његову примену.

У вези примене МСФИ 9, консултантска ревизорска кућа је извршила засебан обрачун за потраживања од становништва (СОН ЈКП „Инфостан“), као материјално најзначајнију позицију у билансу са становишта овог обрачуна, а посебно је извршен обрачун ефеката за потраживања од пословног простора.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. ОСНОВЕ ЗА ПРЕЗЕНТАЦИЈУ И ПРИНЦИП КОНТИН. ПОСЛОВАЊА-наставак

Ограничавајући фактор ових обрачуна јесте масовност података које треба посматрати у дужем временском периоду, како би се утврдио поуздан очекивани кредитни ризик. Праћење ефеката вршено је за 2021. годину на основу кретања у периоду од 01.01.2018 године до 31.12.2020./31.12.2021. године, а за 2022. и 2023. годину коришћени су подаци за две узастопне године. За обрачун ефеката примене МСФИ 9 код потраживања од СОН ЈКП „Инфостан“, коришћени су већ доступни подаци из месечних извештаја СОН ЈКП „Инфостан“ на нивоу праћења појединачних месечних задужења (фактура) и њихове месечне наплате у две упоредне године (фактуре издате корисницима 2021 и 2022 године (2022. и 2023. године) и њихова наплата. За потребе овог обрачуна, ЈКП „Инфостан“ доставио је доступну рочну структуру са стањем на дан 31.12.2023. године. Код пословног простора, анализом су обухваћене оне позиције (конта) код којих постоје јасне индикације да овај обрачун резултира значајнијим ефектима на финансијски резултат (главни дуг без камате, конта основне делатности без споредних услуга, конта која имају значајан нето износ). За пословни простор ограничавајући фактор масовности ублажен је, осим поменутом селекцијом конта, и елиминисањем из посматрања појединих трансакција између конта, корекције, исправке и слично, обзиром да исти не утичу уопште или не утичу значајно на обрачун ефеката примене МСФИ 9.

У оба случаја (потраживања од СОН „Инфостан“ и потраживања од пословног простора) пре обрачуна ефеката примене МСФИ 9 за 2023. годину, извршен је стандардни обрачун исправке вредности по рачуноводственим политикама предузећа (потраживања старија од 90 дана), а затим је тако формирана исправка преиспитивана описаним поступцима примене МСФИ 9 и сведена на ниво исправке који је резултат примене тог стандарда. Ефекти примене стандарда се евидентирају на посебним контима, како би било могуће посебно пратити њихове ефекте. Кумулативни нето резултати обрачуна ефеката примене МСФИ 9 на дан 31.12.2023. износе РСД 34.616 хиљада (који се евидентирају преко прихода текућег периода уз смањење исправке).

Анализа ефеката примене МСФИ 15 на финансијске извештаје Предузећа, извршена је преваходно сагледавањем начина и времена признавања најважнијих прихода од продаје топлотне енергије, али са посебним освртом на досадашњи начин и тренутак признавања накнада за прикључење на даљински систем грејања и камата за неблаговремено плаћање услуга Предузећа. Закључак из извештаја консултантске ревизорске куће по питању примене овог стандарда, јесте да до сада примењене рачуноводствене политике у потпуности одговарају захтевима МСФИ 15 и да по том основу није потребно вршити корекције.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка (набавна вредност), осим за хартије расположиве за продају и некретнине, постројења и опреме које су вредноване по фер вредности. Рачуноводствене политике садржане су у акту „Правилник о рачуноводству ЈКП „Београдске електране“ број I-7744/10/а од 25.04.2012. године са свим изменама и допунама донетим накнадно. Финансијски извештаји састављени су у складу са принципом континуитета пословања. Садржина и форма образаца финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима је прописана Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике ("Сл. гласник РС", бр. 89/20 у даљем тексту Правилник о контном оквиру).

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. ОСНОВЕ ЗА ПРЕЗЕНТАЦИЈУ И ПРИНЦИП КОНТИН. ПОСЛОВАЊА-наставак

Контни план Предузећа сачињен је на основу :

- Правилника о контном оквиру;
- Упутства за примену јединственог контног оквира на четвороцифреном нивоу за јавна предузећа чији је оснивач град Београд, донетом од стране Градоначелника града Београда, заведено под бројем 4-4532/14-Г;
- Одлуке о начину, поступку и роковима вођења књиговодствених евиденција, спровођења раздвајања рачуна по делатностима и доставе података и документације за потребе регулације“ донетом од стране Агенције за енергетику Републике Србије.

Рачуноводствене политике које су примењене за састављање ових финансијских извештаја наведене су у Напомени 2.4. ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено. Финансијски извештаји су приказани у РСД, који је у исто време и функционална валута Предузећа. Износи су заокружени на најближу хиљаду осим ако није другачије назначено.

2.2. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ

Процена вредности имовине, обавезе и капитала

У Предузећу је са стањем на дан 01.01.2017. године извршена процена вредности имовине, обавеза и капитала (у даљем тексту процена). Процена је вршена на основу Закључака Скупштине града Београда број 463-833/16-С од 30.11.2016. године, измене и допуне број 463-554/17-С од 26.09.2017. године (у даљем тексту Закључак).

Процена вредности имовине (Извештај број II -11322 од 14.08.2017. год), усвојена је Одлуком Надзорног одбора број I-19533/4 од 30.08.2017. године и допуњеном Одлуком број I-25655/2 од 27.10.2017. године, а процена вредности капитала (Извештај број I-25577 од 26.10.2017. године), Одлуком Надзорног одбора Предузећа број I-25655/3 од 27.10.2017. године, на који је сагласност дао Оснивач Решењем Градског већа број 3-1801/17-ГВ од 31.10.2017. године.

Сходно Закључцима, процена је вршена у три сврхе:

- 1.) Примена Закона о јавној својини (у даљем тексту ЗЈС), односно дефинисање структуре и вредности имовине која је предмет разграничења између Предузећа и Града Београда, као Оснивача. Под појмом разграничења у складу са ЗЈС, подразумева се утврђивање имовине која представља добро од општег интереса (у која спада и мрежа да дистрибуцију топлотне енергије, у даљем тексту топловодна мрежа) која не може бити унета у капитал Предузећа, већ само дата на коришћење, имовине на којој је уписано право јавне својине Града Београда за коју Оснивач треба да се изјасни да ли ју уноси у капитал или даје на коришћење и поступања са осталим непокретностима за које још нису решени имовинско-правни односи
- 2.) Процена вредности капитала, у сврху утврђивања учешћа Града Београда у капиталу Предузећа,
- 3.) Процена НПО у складу са међународним рачуноводственим стандардима.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА**

2.2. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЕНЕ-наставак

Закључком Оснивача је наложено да се изврши процена вредности имовине, обавеза и капитала и да се након тога добра од општег интереса (топловодна мрежа) и непокретности на којима је успостављено право јавне својине Града Београда, искњиже из пословног дела биланса Предузећа и прекњиже у ванбилансну евиденцију Предузећа, уз истовремено укњижавање у пословне књиге Града Београда, где ће се евидентирати као имовина Града Београда.

Предузеће је на дан 01.01.2018. године, на основу Закључка и других аката донетих на основу Закључка, извршило прекњижавање топловодне мреже из пословног дела биланса у ванбилансну евиденцију Предузећа, уз истовремени пренос у пословне књиге Града Београда.

На основу Закључка Оснивача број 463-974/19-С од 27.12.2019. године, донетим на основу „Закона о главном граду“, Предузеће је извршило повраћај топловодне мреже у своје пословне књиге са стањем на дан 01.01.2019. године, сходно закључку.

Предузеће ће покренути набавку услуге процене имовине, са стањем на дан 01.01.2024. године, која ће бити реализована у току 2024. године (након завршетка грејне сезоне), а у складу са потребама Оснивача и у координацији са стручним службама Оснивача, због потребе наставка разграничења имовине у складу са Законом о јавним набавкама.

Примена рачуноводствених процена на осталим позицијама (поступања по МРС)

-*Финансијски инструменти*- за учешћа Предузећа у капиталу банака и правних лица, фер вредност акција утврђена је на основу последње котиране цене на берзи;

-*Актуарски обрачун накнада запосленима* - Предузеће је признало резервисања по основу примене МРС 19, за чији је обрачун ангажовало лиценцираног актуара;

-*Судски спорови* – извршено је резервисање по основу процене извесности губитка спорова који се воде против Предузећа, узимајући у обзир донете првостепене пресуде, токове процеса и очекивања која произлазе из исхода сличних поступака;

-*Исправка вредности потраживања* - Предузеће је у складу са рачуноводственом политиком извршило исправку вредности потраживања за која је од валуте за плаћање прошло више од 90 дана, уз умањење по основу догађаја након биланса стања (МРС 10 - наплата у јануару 2024. године за пословни простор и процена наплате у јануару за СОН ЖКП „Инфостан“). Након обрачуна исправке вредности потраживања на описани начин, извршена је њена корекција на основу ефеката обрачуна примене МСФИ 9 на дан 31.12.2023. године

-*Исправка вредности залиха* - Предузеће је на дан биланса извршило тест обезвређења залиха на основу критеријума дефинисаних Правилником о рачуноводству Предузећа;

-*Корисни век употребе нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме* –Предузеће је у складу са Правилником о рачуноводству извршило корекцију преосталог века трајања за позиције НПО код којих је констатована потреба преиспитивања преосталог века, а чија измена изазива највећи материјални ефекат, у складу са рачуноводственим политикама Предузећа ;

-*Процена демонтираних резервних делова* - методом амортизоване вредности замене извршена је процена вредности демонтираних резервних делова са основних средстава, у складу са интерним актима Предузећа који дефинишу наведену област.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.3. КОРЕКЦИЈА РЕЗУЛТАТА ИЗ ПРЕТХОДНОГ ПЕРИОДА

Рачуноводственим политикама дефинисан је праг материјалности од 1% од укупних прихода. Уколико се врши процена пословне промене, а коначни резултати одступају од износа добијеног проценом, разлика терети финансијски резултат текућег периода. Пословне промене које су документоване у текућој години, а односе се на претходне периоде, уколико су нематеријалне, књиже се на терет/у корист прихода текућег периода.

У приложеним извештајима у 2023. години, није било пословних промена које, сходно прописима и интерним актима захтевају корекцију финансијских извештаја из претходних година.

2.4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.4.1. Прерачунавање износа у страним средствима плаћања

Трансакције у инострану валути се прерачунавају у функционалну валуту применом девизних курсева на дан трансакције или за монетарне позиције на дан биланса стања када се поново одмеравају. Позитивне и негативне курсне разлике настале по овом основу признају се у билансу успеха текућег периода.

2.4.2. Некретнине, постројења и опрема

Предузеће је приликом прве примене стандарда (2004.године) изабрало постојећу књиговодствену вредност основних средстава као претпостављену историјску вредност, осим позиција у оквиру групе „технолошки системи“ чија је вредност процењена на дан 1.1.2004. године применом метода амортизоване вредности замене, која је на дан конверзије призната као „претпостављена историјска вредност“. Након почетног признавања Предузеће је вредновало основна средства набавној вредности све до 2017. године.

У склопу примене ЗЈС, сходно иницијативи Оснивача, Града Београда, Предузеће је извршило измену рачуноводствене политике и на дан 01.01.2017. године извршило процену вредности имовине, обавеза и капитала, заједно са тестом обезвређења и утврђивањем преосталог корисног века трајања. Сходно измењеним политикама, Предузеће иницијално вреднује средства по набавној вредности, при чему набавну вредност чини фактурна вредност, увећана за трошкове неопходне за довођење средства у одговарајуће стање и локацију, док је накнадно вредновање након почетног признавања по фер вредности.

Процењени корисни век трајања генерише стопе амортизације које се примењују на набавну вредност основних средстава пропорционалним методом. Дефинисани век трајања може се мењати 30% у односу на првобитно утврђени век трајања. Провера преосталог века трајања врши се једном годишње, минимално за она средства код којих су накнадна улагања већа од 50% садашње вредности и за материјално већа улагања.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

2.4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.4.2. Некретнине, постројења и опрема –наставак

У склопу процене, осим што су процењени преостали векови за свако основно средство, утврђени су и нови векови трајања за основна средства из категорије технолошких система:

	<u>Век пре процене</u>	<u>Век после процене</u>
Вреловодни котлови	30	40
Парни котлови	20	35
Пумпарница	30	30
Вреловодна измењна станица	20	20
Трансфор и разводна построј	30	40
Термокоманда	6	15
Подстанице	20	20
Гасовод	40	40
Грађевински објекти	40	30-50
Грађевински део топловода	40	60
Машин део топловода-предиз	25	33

Технолошки системи дефинисани су Правилником о рачуноводству као скуп сложених основних средстава, који се најчешће прибављају изградњом. Сложена основна средства састоје се од компонената сличног века трајања и међусобно су функционално условљене.

Накнадна улагања имају инвестициони карактер уколико је вероватно да ће по том основу доћи до прилива будућих економских користи, ако се ти трошкови могу поуздано измерити и уколико задовољавају неке од следећих критеријума:

- продужавају век трајања за више од 5 година;
- повећавају квалитет или квантитет учинка основног средства;
- постижу значајне еколошке ефекте;
- значајно смањују трошкове производње;
- повећавају капацитет основног средства;
- уколико је износ улагања већи од износа годишње амортизације средства;
- уколико се замењују дотрајали витални делови сложених основних средстава.

Трошкови текућег одржавања средстава сматрају се расходом периода у коме су настали.

Обрачун амортизације почиње од датума завршетка, односно када се средства налазе на локацији и у функционалном стању да могу да буду стављена у употребу. Основицу за обрачун чини набавна вредност умањена за резидуал. Амортизацијом се садашња вредност средства распоређује равномерно на трошкове у оквиру проценом утврђеног преосталог века трајања.

Некретнине и опрема искњижавају се из евиденције по отуђењу или када се не очекују будуће економске користи од употребе или отуђења тог средства. Добици или губици по основу продаје или отписа основног средства (нето разлика између продајне и књиговодствене вредности) признају се у билансу успеха одговарајућег периода (Напомене 14,16,19).

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

2.4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.4.3. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине иницијално се вреднују у висини набавне вредности, а након тога по набавној вредности умањеној за акумулирану амортизацију и настало обезвређење.

2.4.4. Нематеријална имовина

Нематеријална улагања која су набављена од трећих лица, капитализују се иницијално у висини набавне вредности на дан трансакције. Након почетног признавања, нематеријална улагања се исказују по поштеној фер вредности умањеној за акумулирану амортизацију и настало обезвређење, уколико га је могуће квантификовати. Предузеће примењује пропорционални метод обрачуна амортизације нематеријалних улагања са ограниченим корисним веком употребе не дужим од 15 година.

Добици или губици по основу престанка признавања неког нематеријалног средства, као разлика између нето продајне и нето књиговодствене вредности признају се у билансу успеха када су настали (Напомена 18).

2.4.5. Обезвређење средстава

Основна средства се исказују по књиговодственој или надокнадивој вредности, зависно од тога која је нижа. Надокнадиву вредност представља нето продајна вредност или његова употребна вредност, зависно од тога која је већа. Употребна вредност је садашња вредност процењених будућих новчаних токова. Нето продајна вредност је вредност која се може добити продајом основног средства умањена за трошкове отуђења.

Руководство Предузећа на дан сваког биланса процењује да ли постоје индикатори обезвређења и врши процену надокнадиве вредности, само уколико располаже са поузданим дугорочним параметрима неопходним за квалитетан обрачун импаритета.

2.4.6. Дугорочни финансијски пласмани

Учешћа у капиталу повезаног правног лица се иницијално признају по набавној вредности, умањеној за кумулиране губитке по основу обезвређења.

Учешћа у капиталу банака и других правних лица обухватају улагања у акције и класификују се као хартије од вредности расположиве за продају, које се иницијално признају по набавној вредности, док се накнадно вредновање врши по њиховој фер вредности уколико су дате информације доступне Предузећу (котирање на берзи).

Остали дугорочни пласмани се односе на дугорочне стамбене кредите дате радницима и потраживања од радника по основу станова датих у откуп, који се иницијално признају по набавној вредности. Кредити се одобравају у динарима уз ревалоризацију применом званично објављених коефицијената ревалоризације (Напомена 20).

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.4.7. Финансијска средства и краткорочни финансијски пласмани

Потраживања од купаца се евидентирају и вреднују у висини фактурне вредности умањене за исправку вредности за ненаплатива потраживања. За потраживања чије је фактурисање и наплата у надлежности ЖКП „Инфостан“ књижења у пословним књигама спроводе се на основу достављених извештаја и докумената ЖКП „Инфостан“. Исправка вредности потраживања врши се када постоје објективни докази да Предузеће неће бити у могућности да изврши наплату.

Кашњење у плаћању за више од 90 дана од дана доспећа сматра се индикатором ненаплативости. Предузеће може, вреднујући свако потраживање појединачно, да нека од потраживања старија од 90 дана изузме из исправке или исправи потраживања млађа од 90 дана. Књиговодствена вредност потраживања умањује се индиректно преко исправке вредности на терет расхода, при чему се за сва наплаћена, претходно исправљена потраживања повећавају приходи Предузећа, а износ новоисправљених потраживања повећава расходе (Напомена 22).

Законска затезна камата за кашњење у плаћању на плаћене рачуне задужује се у тренутку настанка, обзиром да је извештан економски прилив по том основу. Камата на неплаћене рачуне задужује се у тренутку наплате.

Искњижавање потраживања врши се на основу одлуке Надзорног одбора Предузећа, изузев у случају правоснажних пресуда, брисања предузећа из АПР-а и склопљених уговора о намирењу у склопу приватизације и у другим случајевима који произлазе директно из закона.

Краткорочни финансијски пласмани иницијално се вреднују по уговореној вредности (номиналној) уз накнадну валоризацију или обрачун камате у складу са уговором и умањења по основу исправке вредности (Напомена 23).

2.4.8. Залихе

Залихе представљају материјална средства која се у облику материјала и резервних делова троше у пословном процесу. Залихе се вреднују по набавној вредности или нето продајној вредности, у зависности која је нижа. Нето продајна вредност је процењена продајна цена под нормалним условима пословања, умањена за процењене трошкове продаје.

Набавна вредност залиха укључује фактурну вредност и све друге директне зависне трошкове набавке који настају при довођењу залиха на њихову садашњу локацију и стање.

Залихе у Предузећу чине: залихе енергената, материјала, резервних делова, алата и ситног инвентара, хемикалија, заштитне опреме, канцеларијског материјала и друго. Алат и инвентар који нема карактер основног средства отписује се потпуности приликом издавања у употребу, док се алат који има карактер основног средства отписује у складу са стопама амортизације.

Вредност утрошених залиха утврђује се методом пондерисане просечне цене. Трошкови утрошених залиха признају се као расход у периоду у коме су настали или се део капитализује уколико његова уградња задовољава критеријуме МРС 16 у склопу инвестиционих програма.

Предузеће врши периодичну процену оствариве вредности залиха и уколико је она нижа од њихове набавне вредности, у текућем билансу успеха признају се расходи по том основу. Критеријум за селекцију залиха код којих постоји сумња да је потребно извршити тест обезвређења јесу они артикли који 3 године нису имали промет (Напомена 21).

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

2.4.9. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти приказани у билансу стања обухватају готовину на рачуну код банака и готовину у благајни. Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Новчана средства у иностраној валути се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије (Напомена 24).

2.4.10. Обавезе

Обавезе Предузећа укључују обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања, као и примљене кредите од банака и других институција.

Обавеза се класификује као текућа уколико се очекује да буде измирена у периоду до 12 месеци након датума извештавања, док су остале обавезе дугорочне. (Напомене 30-33).

Краткорочне обавезе обухватају обавезе према добављачима, по основу примљених аванса, према запосленима, по основу пореза, доприноса и слично. Обавезе према добављачима и остале обавезе из пословања вреднују се по фактурној вредности или по номиналној вредности примљене накнаде (Напомена 33). Финансијска обавеза престаје да се признаје уколико је испуњење те обавезе извршено, уколико је укинута или уколико је истекао рок важења обавезе.

2.4.11. Накнаде запосленима

Предузеће обрачунава и плаћа доприносе за пензионо и здравствено осигурање и доприносе за осигурање од незапослености по стопама утврђеним законом. Трошкови доприноса признају се у истом периоду као и трошкови зарада на које се односе.

Предузеће обезбеђује отпремнине приликом одласка у пензију и јубиларне награде. Право на ове накнаде је условљено остајањем запосленог у радном односу до старосне границе одређене за пензионисање и до остварења минималног радног стажа за јубиларне награде. Очекивани трошкови за ове накнаде се акумулирају током периода трајања запослења.

2.4.12. Уплате Оснивача, донације и примљене партиципације

Уплате Оснивача за надокнаду већ насталих расхода или губитака (нрп. гаса), или ради давања непосредне финансијске помоћи Предузећу, без будућих повезаних трошкова, признају се као приход у периоду у коме су уплаћене. Уплате Оснивача и остале донације, које се односе на основна средства и инвестиционе пројекте, исказују се у билансу стања Предузећа као одложени приход. За износ обрачунате годишње амортизације НПО набављених из тих средстава, врши се укидање одложених прихода у корист прихода текућег периода.

Новчане уплате по основу партиципације у тренутку уплате представљају примљени аванс. У тренутку прикључења, када се издаје коначан рачун, уколико су извршена капитализована улагања већа од износа рачуна, целокупан износ накнаде представља одложени приход. У супротном, уколико су улагања мања од износа рачуна, разлика представља приход периода, док се преостали износ разграничава и сразмерно амортизацији капитализованих улагања, укида у корист прихода у веку трајања основних средстава. (Напомена 3, 34).

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

**2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА-наставак**

2.4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИЈИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА-наставак

2.4.13. Приходи

Приходи од продаје топлотне енергије, гаса, као и приходи од извршених услуга признају се у билансу успеха под условом да су сви ризици и користи прешли на купца, односно евидентирају се у тренутку када је топлотна енергија испоручена, односно услуга извршена и вреднују у висини фактурне вредности умањене за износ попушта и пореза на додату вредност.

Приходи се признају до мере до које је извесно да ће економске користи притицати у Предузеће, а исти се могу поуздано измерити.

Приход од закупнина признаје се праволинијски у току периода закупа. Приходи од остварених попушта за социјално угрожене категорије становништва, које Предузећу рефундира Оснивач, евидентирају се у билансу успеха у периоду на који се односе (Напомене 3 и 4).

2.4.14. Расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје као што су: трошкови енергената, трошкови зарада, трошкови услуга трећих лица, трошкови амортизације, материјала и резервних делова и слично.

Расходи камата се у складу са начелом узрочности признају у билансу успеха у периоду на који се односе.

Уколико је извесно да су приходи и расходи настали, а нису документовани Предузеће врши укалкулисавање прихода и расхода на основу доступних информација и процена користећи временска разграничења. Приходима у билансу успеха сучељавају се припадајући расходи.

2.4.15. Порез на добит (текући и одложени)

Порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са одредбама Закона о порезу на добит предузећа, по стопи од 15% на пореску основицу из пореског биланса.

Одложени порески ефекти обрачунавају се за разлике настале по основу различитог вредновања појединих ставки по рачуноводственим и пореским прописима. Предузеће је исказало одложене пореске обавезе по основу разлика између пореске и рачуноводствене амортизације, и по основу разлике између књиговодствене и тржишне вредности акција.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

3. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА И РОБЕ

	2023. ДИН'000	2022. ДИН'000
Приходи од продаје ТЕ- физичка лица –Инфостан	22.937.688	21.316.921
Приходи од продаје ТЕ –пословни простор	6.049.617	5.729.104
Приходи од рефун.Оснивача за попусте (СОН)	727.244	727.855
Приходи од продаје елек.ен. (комб. постр.СНР)	377.682	324.349
Приходи од партиципација	353.401	665.046
Приходи од услуга одржавања школа и вртића	125.704	115.100
Приходи од прик. и искљ., прегледа подст. и сл.	201.418	164.070
Приходи од пробног грејања	36.173	38.167
Приходи од услуга ресторана	13.671	11.324
Приходи од услуга дистр. гаса	2.215	2.561
Остали приходи од продаје	10.474	9.874
Укупно приходи	30.835.287	29.104.371

Већи износи остварених прихода од продаје ТЕ резултат су углавном повећања цена топлотне енергије у 2023. години.

Осим горе наведених ставки, позиција **Приходи од продаје робе (гаса)** на подручју Младеновца се, сходно захтевима Агенције за енергетику РС (АЕРС), засебно евидентирају и на дан 31.12.2023. године износе РСД **220.917 хиљада** (31.12.2022. РСД 182.886 хиљада). У складу са „Законом о енергетици“ обавезно је сачињавање и ревизија посебних (издвојених) финансијских извештаја за ове енергетске делатности.

Оснивач одобрава социјално угроженим категоријама становништва попусте на комуналне услуге, које затим рефундира комуналним предузећима, сходно акту „Интервентне мере заштите најугроженијих грађана,“ Службени лист Града Београда од 19/95 до 67/12, 3/2013 и 31/2013 као и касније допуне. Приходи од попушта и рефундација Оснивача у износу од РСД 121.857 хиљада, приказују износ ових прихода који се односе на 2023. годину без обзира када су рефундирани. Потраживања Предузећа од Оснивача по овом основу на дан 31.12.2023. године износе РСД хиљада (XI, XII 2023. године) и измирени су у току 2024. године.

Приходи од партиципација представљају износ рачуна издатих за прикључење на даљински систем грејања у 2023. години, умањен за улагања извршена за конкретне прикључке у тој години (Напомена 2.4.12 и 34, налог ДРИ).

Приходи од продаје електричне енергије резултат су употребе постројења за комбиновану производњу топлотне и електричне енергије на сектору Вождовац (СНР постројење) које производи и електричну енергију која се фактурише ЕПС- Огранак ЕПС снабдевање, од 2021. године.

Остали приходи се односе на услуге баждарења, пројектовања, сагласности, накнада за енергетску ефикасност.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

4. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	2023. ДИН 000	2022. ДИН 000
Приходи по основу укидања одложених прихода	256.566	248.377
Приходи од закупнина	63.029	83.670
Приходи од субвенција и донација	5.471	385
Укупно остали пословни приходи	325.066	332.432

Приходи по основу укидања одложених прихода везани су за примљене партиципације за прикључење, уплате Оснивача и донације за основна средства. Уплате Оснивача и донације за основна средства, представљају одложени приход који се укида (смањује) у корист текућег прихода у висини амортизације обрачунате на основна средства добијена или изграђена из примљених уплата или донација (IAS 20).

Од 2012. године, према ставу ДРИ, са извршеним корекцијама и пресеком прихваћеним од стране ДРИ, партиципација у тренутку уплате представља примљени аванс. Приликом прикључења, издати коначни рачун је приход текућег периода, осим за износ улагања у основна средства која се могу повезати са прикључењем, који се разграничава сразмерно амортизацији тих средстава (Напомена 34).

Приходи од закупнина већином обухватају закуп од стране мобилних оператера (антене) и од маја 2018. године, закуп ТС 110/35кв постројења. Предузеће је у мају 2018. године са ОДС „ЕПС Дистрибуција“ склопило Уговор о закупу и експлоатацији електроенергетског постројења ТС 110/35 Топлана Нови Београд, за које је до тада наплаћивало услугу трансформације електричне енергије. Обзиром да нови уговор има карактер закупа, од маја 2018. године приходи се евидентирају на приходима од закупа, а паралелно је извршено и прекњижавање на инвестиционе некретнине. Уговор о закупу је истекао у мају 2023. године.

Остали приходи од субвенција и донација односе се на средства примљена по основу пројеката ЕУ и рефундација по основу умањења рачуна за енергетски угроженог купца.

5. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА

	2023. ДИН'000	2022. ДИН'000
Трошкови резер.дел.и матер. за одржавање	307.185	322.517
Трошкови хемикалија	68.681	74.451
Трошкови заштитне опреме	19.352	27.504
Трошкови канцеларијског материјала	4.494	4.464
Трошкови ауто гума	2.328	1.067
Трошкови алата и ситног инвентара	18.217	17.201
Трошкови амбалаже	332	342
Укупно трошкови материјала	420.589	447.546

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

6. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ И НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ

	2023.	2022.
	<i>ДИН 000</i>	<i>ДИН 000</i>
Трошкови гаса (ЈП „Србијагас“ и комприм. гас)	16.548.135	14.218.350
Трош. осталих енерг. (мазут, угаљ, брикет, пелет)	2.301.980	1.156.909
Трошкови електричне енергије	1.652.607	985.517
Трошкови купљене ТЕ -Галеника ЕИ	347.391	326.248
Трошкови бензина	36.730	35.258
Укупно трошкови горива и енергије	<u>20.886.843</u>	<u>16.722.282</u>

Трошкови купљене ТЕ односе се на преузимање топлотне енергије од предузећа „Галеника“ и „ЕИ“ за грејање насеља Галеника и Земун Поље.

Трошкови осталих енергената састоје се од: мазута (и екстра лако) РСД 2.233.059 хиљада (РСД 1.105.828 хиљада у 2022. години), угља РСД 68.921 хиљада (РСД 34.463 хиљада у 2022. години) и пелета и брикета РСД 0,00 хиљада (РСД 16.617 хиљада у 2022. години).

Осим горе наведених ставки, посебно, у оквиру билансне позиције „набавна вредност робе“, сходно захтеву АЕРС, посебно се исказује **набавна вредност трошкова продатог гаса на подручју Младеновца у износу РСД 234.866 хиљада** (РСД 191.513 хиљада у 2022. години) и трошкови робе у ресторану који износе **РСД 11.214 хиљада** (РСД 8.526 хиљада у 2022. години), што укупно чини износ од **РСД 246.080 хиљада** (РСД 200.039 хиљада у 2022. години).

7. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	2023.	2022.
	<i>ДИН'000</i>	<i>ДИН'000</i>
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto запослени)	3.621.372	3.123.103
Трошкови пореза и доприноса на терет послодавца	551.927	505.218
Уговори о ППП	85.906	80.999
Трошкови превоза запослених	57.136	62.813
Солидарне помоћи	118.924	115.735
Накнаде члановима НО	1.204	1.218
Трошкови службеног путовања	1.651	1.507
Ост. лични расходи (пакетићи, стипендије, уг. о делу)	11.709	11.249
Трошкови зарада, накнада и ост. личних расхода	<u>4.449.829</u>	<u>3.901.842</u>

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

7. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ-наставак

Предузеће обрачунава и плаћа доприносе за пензионо, здравствено и осигурање од незапослености по стопама и методологији утврђеним Законом. Трошкови доприноса признају се у истом периоду као и трошкови зарада на које се односе. У горе наведеном износу нису обухваћене чланарине везане за обрачун зарада, које се у складу са контним оквиром евидентирају на групи конта нематеријалних трошкова (Напомена 10).

Укупно исплаћен износ средстава на име зарада за 2023. годину, дефинисан је Програмом пословања Предузећа, на који је сагласност дала Скупштина града Београда, као и месечним Закључцима Градоначелника града Београда о максимално дозвољеним износима за исплату бруто зарада у јавним комуналним предузећима.

Обрачун личних примања у 2023. години вршен је на основу Колективног уговора код послодавца ЖКП „Београдске електране“ број ХРПДП-11475/2021 од 22.12.2021. године са роком важења 3 наредне године.

Позиција солидарне помоћи обухвата и помоћ одобрену на основу одредби посебног колективног уговора, Програма пословања и одлуке директора Предузећа на име ублажавања неповољног материјалног положаја запослених у износу од 41.800,00 динара по запосленом.

8. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ И РЕЗЕРВИСАЊА

	2023.	2022.
	ДИН'000	ДИН'000
Амортизација нематер. улагања (Напомена 18,2.4.4.)	100.422	102.897
Амортиз. некрет., постр. и опреме (Напомена 19,2.4.2)	2.583.115	3.284.378
Укупно трошкови амортизације	2.683.537	3.387.275
Трошкови рез. за отпремнине и јубил наг (Напомена 28)	202.981	143.325
Трошкови резер.по основу судских спорова (Напом. 28)	12.465	803
Укупно трошкови амортизације и резервисања	2.898.983	3.531.403

JKP „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

9. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	2023. ДИН'000	2022. ДИН'000
Услуге фактурисања и наплате реализације-Инфостан	580.821	519.959
Трошкови услуга одржавања	1.458.641	1.455.572
Трошкови воде и канализације	100.407	92.446
Трошкови ПТТ и сродних услуга	48.773	41.083
Транспортни трошкови	30.704	31.200
Трошкови заштите животне средине	32.270	40.221
Трошкови изношења смећа	14.193	13.564
Трошкови пројект., техничке док, елабората, студија	71.836	34.920
Трошкови контроле квалитета горива	778	620
Трошкови закупнина	6.884	6.633
Трошкови осталих непоменутих производних услуга	6.817	6.471
Трошкови рекламе и пропаганде	17.487	13.742
Укупно остали пословни расходи	2.369.611	2.256.431

Трошкови фактурисања и наплате услуга које врши ЈКП „Инфостан“ за рачун Предузећа обухватају трошкове штампања уплатница, као и трошкове обрачуна, наплате и преноса средстава на рачун Предузећа од стране ЈКП „Инфостан“. До маја 2014. године обрачун ових услуга вршен је у складу са Решењем о давању сагласности на одлуку о ценама услуга обједињене наплате ЈКП „Инфостан“ (Сл. лист Града Београда број 8 од 24.05.2002. године), а од маја 2014 године, сачињавају се годишњи уговори о уређењу међусобних права и обавеза између учесника СОН, у коме су трошкови услуга ЈКП „ИНФостан“ дефинисани као проценат од укупне наплате.

Трошкови услуга одржавања односе се на услуге трећих лица на текућем одржавању основних средстава.

Трошкови ПТТ и сродних услуга односе се на трошкове телефона, као и на трошкове поштарине (доплатне маркице), интернета и других сличних услуга.

Транспортни трошкови односе се делом на трошкове развоза горива између котларница Предузећа у износу од РСД 3.333 хиљада. Остали транспортни трошкови у највећој мери се односе на збрињавање неопасног отпада. Трошкови превоза горива од стоваришта добављача до места првобитног пријема горива у Предузећу улазе у набавну вредност горива, док трошкови развоза између котларница терете трошкове периода.

Трошкови пројектовања, израде студија, елабората и друге техничке документације, обухватају између осталог и позиције које су реализоване кроз програм инвестиција, а које се у складу са МРС 16 третирају трошковима периода.

Трошкови заштите животне средине обухватају трошкове настале у циљу очувања животне средине као што су мерење емисије, збрињавање опасног отпада, прописане накнаде и слично.

Трошкови закупнина највећим делом се односе на оперативни лизинг возила (Напомена 38).

У трошкове непоменутих производних услуга улазе трошкови хидрометеролошких услуга, дератизације и путарина.

Трошкови рекламе и пропаганде односе се на услуге „Студија Б“ (РСД 17.000 хиљада).

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

10. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	2023. ДИН'000	2022. ДИН'000
Административне, судске таксе и предујми за извршитеље	242.703	248.469
Трошкови премија осигурања	145.234	139.791
Трошкови обезбеђења објеката	14.767	33.476
Трошкови пореза и осталих накнада	55.953	56.062
Чланарине	2.938	2.790
Трошкови здравствених услуга	17.537	14.808
Трошкови превентивне радне инвалидности	22.953	19.952
Трошкови платног промета	9.271	7.158
Трошкови стручне литературе и часописа	1.795	2.232
Ревизорске услуге	980	975
Трошкови стручног усавршавања	3.094	4.810
Трошкови осталих непроизводних услуга	63.812	79.215
Остали нематеријални трошкови	5.088	42.474
Укупно остали пословни расходи	586.125	652.212

Трошкови **административних и судских такси** и предујми извршитељима обухватају исплаћене судске трошкове, судске и административне таксе и накнаде извршитељима које је Предузеће исплатило у склопу редовног пословања. Највеће учешће у овим трошковима има позиција трошкова извршитеља ангажованих од стране ЖКП „Инфостан“ који су у 2023. години износили РСД 215.323 хиљада (2022. година РСД 219.014 хиљада).

Трошкови **пореза** обухватају порез на имовину, накнаду за коришћење вода, комуналну таксу, накнаду за финансирање особа са инвалидитетом, накнада за енергетску ефикасност.

Трошкови **стручног усавршавања** реализацију програма стручног усавршавања и ставке обуке из инвестиционих улагања које сходно МРС 16 не могу увећавати вредност основног средства.

Трошкови **осталих непроизводних услуга** у износу од РСД 63.812 хиљада односе се на: услуге чишћења РСД 23.665 хиљада, услуге испитивања Завода за заваривање у износу РСД 2.337 хиљада, уплате репрезентативним синдикатима и синдикалним централама у складу са Колективним уговором РСД 7.230 хиљада, услуге адвокатске канцеларије РСД 5.475 хиљада, спортске игре РСД 1.038 хиљада, трошкови услуга штампања и ковертирања у износу РСД 8.528 хиљада, усклађивање аката безбедности са законом у износу РСД 1.448 хиљада, услуге анализе преласка ИТ инфраструктуре на Cloud РСД 4.967 хиљада, извршене услуге у оквиру пројекта Beyond, услуге акредитације, издавања лиценци и др.

Остали **нематеријални трошкови** обухватају трошкове огласа, регистрације возила, репрезентације. У 2023. години није било трошкова донација.

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

11. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ

	2023. <i>ДИН'000</i>	2022. <i>ДИН'000</i>
Приходи од камата- пословни простор	93.737	177.817
Приходи од камата- Инфостан	145.278	96.858
Приходи од камата на депозите код банака (по виђ.)	8.571	12.687
Позитивне курсне разлике	15.390	10.329
Остали финансијски приходи (ГСП)	11.967	12.000
Укупно финансијски приходи	<u>274.943</u>	<u>309.691</u>

Приходи од камата, сходно рачуноводственим политикама и стандардима о признавању прихода од камата (извесност прилива), обухватају обрачунату и фактурисану камату на плаћене рачуне, као и наплаћену камату по основу неплаћених рачуна. Остали финансијски приходи обухватају обрачунату камату за 2023. годину на позајмице дате ЖКП ГСП Београд.

12. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ

	2023. <i>ДИН'000</i>	2022. <i>ДИН'000</i>
Затезне камате (добављачи)	344.706	59.701
Камата кинеска Export Import банка	222.262	105.040
Камата КФВ кредит	12.208	15.710
Камата Банка Интеза	82.866	77.874
Камата ОТП банка	54.053	42.788
Камата факторинг	33.459	0
Негативне курсне разлике и валутна клаузула	10.115	669
Остали финансијски расходи	1	20
Укупно финансијски расходи	<u>759.670</u>	<u>301.802</u>

У оквиру позиције затезне камате, највећи део се односи на камате обрачунате од стране ЈП „Србијагас“ услед кашњења у плаћању обавеза за испоручени гас у износу РСД 289.771 хиљада. Позиција камате од кинеске Eksport Import банке односи се на камату по основу кредита за реализацију пројекта ванградског топловода Обреновац Нови Београд (детаљно објашњени сви аспекти пројекта и задужења у напомени 19). Позиција камате Банка Интеза и ОТП банка односе се на припадајућу камату за 2023. годину по основу одобрених кредита за текућу ликвидност (детаљно напомене 30 и 31). Позиција камате КФВ банке односи се на камату обрачунату од стране КФВ банке за реализовани инвестициони пројекат (детаљно напомена 30 и 31). Позиција камате факторинг односи се на камату плаћену за коришћење услуга обрнутог факторинга искоришћеног за плаћање гаса у 2023. години са Уникредит банком на РСД 1.170.000 хиљада (детаљно напомена 30. и 31).

ЈКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

13. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА

	2023. ДИН'000	2022. ДИН'000
Наплаћена, претходно исправљена потраживања	1.495.724	943.201
	1.495.724	943.201

Наплаћена, претходно исправљена потраживања представљају износ наплаћених потраживања у 2023. години, која су била исправљена на дан 31.12.2022. године.

Од укупно презентованог износа прихода од наплате исправљених потраживања односи се на:

- 1.) потраживања ЈКП „Инфостан“ РСД 688.377 хиљада (2022. година РСД 504.153 хиљада) и то :
  - редовни обрачун исправке (наплата старије од 90 дана) РСД 391.763 хиљада
  - ефекти обрачуна МСФИ 9 РСД 7.553 хиљада
  - ефекти изузимања по основу репрограма у 2023 РСД 214.687 хиљада
  - ефекти по основу МРС 10 (наплата после биланса стања укључујући и репрограме склопљене у 2024 години до дана) РСД 74.374 хиљада

- 2.) пословни простор РСД 807.347 хиљада (у 2022. години РСД 439.048 хиљада) и то:
  - редовни обрачун исправке (наплата старије од 90 дана) РСД 308.889 хиљада
  - ефекти обрачуна МСФИ 9 РСД 27.063 хиљада
  - ефекти изузимања по основу репрограма за ГСП Београд РСД 326.989 хиљада
  - ефекти изизимања за „Арена“ д.о.о. и СРЦ „Љ.М.Геца“ РСД 126.953 хиљада
  - ефекти по основу МРС 10 (наплата после БС) РСД 14.437 хиљада
  - ефекти наплате потраж. по основу стамб кредита РСД 9 хиљада
  - ефекти конверзија у акције РСД 3.007 хиљада

Предузеће је за потребе израде финансијских извештаја, након извршеног обрачуна исправке вредности потраживања по рочности (старије од 90 дана) и редован обрачун наплате истих, извршило обрачун ефеката примене новог МСФИ 9 (Напомена 2.1).

За износ обрачунатих негативних ефеката по основу прве примене МСФИ 9 на дан 01.01.2021. године у износу од РСД 290.852 хиљада, који су у току 2021. године евидентирани преко губитака из ранијих година, за потребе финансијског извештавања за 2021. годину коригован је и упоредни податак за 2020. годину на позицији исправке вредности потраживања и расхода обезвређења потраживања, док су ефекти за 2021-2023 годину теретили текући биланс успеха и то:

	Ефекат обрачуна примене МСФИ 9 у 000 динара						Салдо исправке по основу примене МСФИ 9 31.12.2023.
	01.01.2021.	31.12.2021.		31.12.2022.		31.12.2023.	
	Прва примена МСФИ (губитак из ранијих година)	Позитиван ефекат (приход) 2021 године	Негативан ефекат (расход) 2021. године	Позитиван ефекат (приход) 2022 године	Негативан ефекат (расход) 2022. године	Позитиван ефекат (приход) 2022 године	
СОН ЈКП „Инфостан“	217.735	17.898			11.905	7.553	204.189
Пословни простор	73.117	28.723		1.262	12.130	27.063	28.199
Укупно	290.852	46.621	0	1.262	24.035	34.616	232.388

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

13. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ПОТРАЖИВАЊА-наставак

Градско веће Града Београда донело је Закључак број 3-1044/23-ГВ од 20.10.2023. године којим се одобрава репрограм за дуговања физичких лица за комуналне услуге и прописују услови за реализацију истих. По овом основу Предузеће је изузело из исправке вредности потраживања у корист прихода предузећа износе склопљених репрограма до 31.12. 2023. године за потраживања која се воде код СОН ЖКП „Инфостан“. Такође, по основу достављеног податка о склопљеним репрограмима у 2024. години, додатно је умањена исправка вредности потраживања по основу догађаја након биланса стања, који осим скопљених репрограма након биланса стања, укључују и редовну наплату исправљених потраживања 2023. и ранијих година у 2024. години.

Предузеће је склопило са ГСП „Београд“ у фебруару 2023. године вансудска поравнања о исплати дуга на рате за до тада утужена потраживања за која се одлаже извршење, као и у новембру 2023. године споразум о исплати другог дела потраживања на рате и одлагању извршења. По овом основу извршено је изузимање из исправке вредности потраживања у користи прихода Предузећа, износа дуговања садржаних у наведеним споразумима на дан 31.12.2023.

На основу одлуке директора предузећа број ЕФП 6279/24 од 29.01.2024. године, из исправке вредности потраживања изузета су потраживања од предузећа „Арена“ д.о.о. Београд и СРЦ „Љубомир Милановић Геца“ по основу донетих решења о одлагању извршења, сагласности за плаћање на рате и очекивања о затварању потраживања по основу наплате међусобних потраживања и обавеза између „Арена“ д.о.о, ЖКП „Београдске електране“ и „Управе за јавни дуг“ (ЖКП „Београдске електране“ имају потраживања од „Арене“ д.о.о и истовремено дуговања према „Управи за јавни дуг“, док „Арена“ д.о.о. има потраживања од Владе Републике Србије).

У склопу обрачуна ефеката МСФИ 9, консултантској кући (ревизорска кућа) која је радила овај обрачун, достављена су документа о свим горе наведеним изузимањима и по том основу није било корекција у коначном извештају.

JKP „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

14. ОСТАЛИ ПРИХОДИ

	2023. <i>ДИН'000</i>	2022. <i>ДИН'000</i>
Приходи од наплате штете (осигурање)	97.477	42.607
Приходи од укидања резервисања за судске спорове	9.044	3.488
Добици од продаје материјала и отпада	3.470	4.008
Вишкови	1.584	4.516
Добици од продаје некретнина, постројења и опреме	0	1.072
Остали приходи	439.076	292.196
Укупно остали приходи	550.651	362.202

Приходи од укидања резервисања за судске спорове односе се на укидање претходно извршених резервисања по основу судских спорова у коме је Предузеће тужена страна, на основу процене извршене од стручних служби (Напомена 29).

Добици од продаје представљају позитивну разлику између књиговодствене и продајне цене материјалних средстава.

Остале приходе у највећем делу чине приходи од наплате предујма и судских такси у износу од РСД 148.039 хиљада и приходи од рефакције акциза у износу од РСД 225.543 хиљада.

Остали приходи од усклађивања вредности залиха у износу од РСД 6.774 хиљада нису садржани у горе наведеним осталим приходима, јер се исти у обрасцу биланса успеха приказују у оквиру пословних прихода. Ови приходи представљају део залиха који је претходних година обезвређен, а у текућој години реализован (требован раније исправљен материјал и слично).

15. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ОБЕЗВРЕЂЕЊА ПОТРАЖИВАЊА

	2023. <i>ДИН'000</i>	2022. <i>ДИН'000</i>
Расходи по основу исправке потраживања	862.894	768.070
Остало		229
Укупно	862.894	768.299

Исправка вредности потраживања од купаца односи се на повећање вредности исправке потраживања у односу на стање исказано на дан 31.12.2022. године. Ови расходи представљају потраживања која су у току 2023. године стекла услов да буду индиректно исправљена на терет расхода, обзиром да је од валуте за њихову наплату прошло више од 90 дана. Сходно Закону о рачуноводству и Закону о порезу на добит предузећа, наплаћена раније исправљена потраживања се евидентирају у оквиру прихода.

Структура укупних расхода обезвређења потраживања је следећа:

	2023. <i>ДИН'000</i>	2022. <i>ДИН'000</i>
Пословни простор (ТЕ, услуге, дистр гаса)	240.678	333.130
JKP „Инфостан“ - СОН	622.216	435.169
Укупно	862.894	768.299

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

16. ОСТАЛИ РАСХОДИ

	2023. ДИН'000	2022. ДИН'000
Уговорени пенали	81.535	200.157
Губици од расход и продаје НПО	9.021	16.273
Губици по основу продаје материјала	7.147	11.528
Мањкови по попису	6.099	1.807
Остали расходи	44.071	21.091
Укупно	147.873	250.856

Уговорени пенали односе се у највећем делу на накнаду за неповучена средства у вези кредитног задужења код кинеске Eksport Import banke, а у вези пројекта изградње топловода Обреновац Нови Београд (детаљно Напомена 19).

Губици од расходовања и продаје НПО представљају неотписану вредност расходованих и/или продатих НПО које нису покривене приходом од продаје и ревалоризационим резервама.

Остали расходи највећим делом обухватају плаћене казне и накнаде штете од трећих лица, расходе ПДВ-а у попустима купцима, расходи по основу спорова, обезвређење учешћау капиталу код других правних лица и друго.

Расходи по основу обезвређења залиха односе се на повећање процењеног износа обезвређења залиха у Предузећу на дан 31.12.2023. године у односу на претходни обрачун и приказани су у оквиру пословних прихода у обрасцу биланса стања (РСД 6.323 хиљада).

17. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (рачуноводствени и порески финансијски резултат)

Порез на добит рачуна се на добит обрачунату по пореским, а не рачуноводственим прописима, јер је признавање расхода и прихода другачије за пореске сврхе. **Рачуноводствена добит** је РСД 65.931 хиљада пре опорезивања, односно **РСД 26.850 хиљада после опорезивања** (добит пре опорезивања умањена за порез на добит увећана за одложене пореске приходе).

	2023. ДИН'000	2022. ДИН'000
Рачун добит пре опор (без одл. порес. об.)	65.931	2.198.362
Разлика пореске и рачунов. амортиз.	905.416	1.573.799
Корекција расхода и прихода	231.329	223.392
Добит по порес.билансу	1.202.676	3.995.553
Опорезива добит	1.202.676	3.995.552
Обрачунати порез на добит (опорезива добит 15%)	180.401	599.333

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

17. ПОРЕЗ НА ДОБИТ (рачуноводствени и порески финансијски резултат) - наставак

Нема пренетих пореских губитака који се могу користити за покриће добити, нити пореских кредита по основу улагања у основна средства. Осим разлика између пореске и рачуноводствене амортизације која је углавном последица различитог начина и метода обрачуна, као и непризнавања процене вредности са становишта пореских прописа, остале корекције расхода у највећој мери чине све врсте резервисања и обезвређења (актуарски обрачун, односно јубиларне награде и отпремнине у висини исплаћених, а не обрачунатих, спорови, обезвређење залиха) као и део исправке вредности потраживања (отпуста дуга СОН ЖКП „Инфостан“) која се не признаје у пореске сврхе, уговорне казне и пенали и слично.

Према Закону о порезу на добит, Предузеће је било у обавези да плаћа у 2023. години аконтације за порез у висини претходне године, све до коначног обрачуна за 2023. годину и његове предаје пореској управи, која се врши по усвајању финансијског извештаја за 2023. годину.

Претплата на дан 31.12.2023. године која је резултат разлике између коначне обавезе и плаћених аконтација за 2023. годину износу од РСД 418.931 хиљада, као и претплате које ће настати у 2024. години до дана предаје пореске пријаве пореској управи (до када се аконтације плаћају у висини претходне године), у целости ће се након тога искористити за плаћање аконтација за 2024. годину.

Одложени порез на добит

Проценом вредности имовине у 2017. години, сходно МРС 12, извршен је обрачун одложених пореских обавеза применом стопе пореза на добит (15%) и на утврђени износ ревалоризационих резерви.

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
1) Одложене пореске обавезе основна сред.		
1.1. Почетно стање	2.313.363	2.584.446
1.2. Редован годишњи обрачун –конто 722	(141.320)	(271.083)
1.3. Стање на дан 31.12.	2.172.043	2.313.363
2) Одложене пореске обавезе ХОВ		
2.1. Почетно стање	0	3138
2.2. Редован годишњи обрачун (МРС 12)	2.739	(3.138)
2.3. Стање на дан 31.12.	2.739	0
3) Укупно на дан 31.12. (1.3.+2.3.)	<u>2.174.782</u>	<u>2.313.363</u>

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

18. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА

	Лиценце	Рачунарски програми	Припрема	УКУПНО
Набавна вредност				
На дан 01.01.2022	167.526	702.901	368.625	1.239.052
Набавке фактуре			283.822	283.822
Активирање са НУ	91.264	178.765	-270.029	0
Активирање са НПО		67746		67.746
Пренос између конта				0
На дан 31.12.2022	258.790	949.412	382.418	1.590.620
Набавке фактуре			48.680	48.680
Активирање са НУ		393.671	-393.671	0
Активирање са НПО		1.269	-18.902	-17.633
Расход и искњижавање	-167.526	-4.451		-171.977
На дан 31.12.2023.	91.264	1.339.901	18.525	1.449.690
Исправка вредности				
На дан 01.01.2022	167.526	268.016	0	435.542
Амортизација	27.439	75.458		102.897
Корекција	1			1
На дан 31.12.2022.	194.966	343.474	0 0	538.440
Амортизација	21.330	79.092		100.422
Расход и искњижавање	-167.526	-4.451		-171.977
На дан 31.12.2023	48.770	418.115	0	466.885
Садашња вредност				
На дан 31.12.2022.	63.824	605.938	382.418	1.052.180
На дан 31.12.2023	42.494	921.786	18.525	982.805

Позиција рачунарски програми, обухвата програме које је Предузеће набавило од трећих лица, док се интерно развијена решења не капитализују. Позиција лиценци обухвата лиценце за оперативне системе које користи Предузеће. Нематеријална улагања у припреми обухватају улагања у информационе системе који су у току.

Од 01.03.2020. године у Предузећу је употреби интегрисан информациони систем SAP који обухвата следеће пословне процесе/модуле: добављачи, главна књига (са ПДВ-ом), набавке (процес набавке са магацинима, материјалним књиговодством, планирањем и реализацијом), пројекти (инвестиције у току са буџетом), основна средства (са алатом), зараде (са осталим личним примањима), кадрови, одржавање, контролинг (места трошкова, енергетске делатности, финансијски план). Највеће појединачно активирање у току 2023. године односи се на ГИС (дигитално снимање водова и израда геопросторне базе) у износу РСД 343.074 хиљада. Смањења се односе на искњижавање по попису софтвера који нису у употреби и затварање шифре лиценци која је коришћена кумулативно више година за евидентирање оперативних системских Microsoft лиценци које су истекле.

JKP „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Земљиште	Грађ. објекти	Постројења и опрема	Инд. нек	Инвестиције	Аванси	УКУПНО
Набавна вредност							
На дан 01.01.2022.	12.219.010	37.861.606	30.209.896	817.932	5.109.050	4.870.628	91.088.122
Набавке залихе припр (фактуре)		1.993	131.954				133.947
Набавке инв и дати аван (фактуре)					5.627.898	40.436	5.668.334
Укидање укалкул разгран 2021					-15.872		-15.872
Набавке укалк разгранич 2022					3.434		3.434
Пренос са немаг							0
Активирање на НПО		2.408.922	1.056.768		-3.465.690		0
Актив на НУ					-67.746		-67.746
Актив са залиха							0
Правдање аванса						-206.683	-206.683
Смањење(расх,прод,дем, мањак)		-22.895	-104.474			-2.169	-129.538
Корекције		28.983	-28.983				0
На дан 31.12.2022.	12.219.010	40.278.609	31.265.161	817.932	7.191.074	4.702.212	96.473.998
Набавке залихе припр (фактуре)		484	34.537				35.021
Набавке инв и дати аван (фактуре)					2.370.002	949.970	3.319.972
Укидање укалкул разгран 2022					-3.434		-3.434
Набавке укалк разгранич 2023					59.116		59.116
Активирање на/са НПО		843.825	1.762.054		-2.605.879		0
Актив на /са НУ			18.902		-1.269		17.633
Актив са залиха							0
Правдање аванса						-18.614	-18.614
Смањење(расх,прод,дем, мањак)	-4.113	-13.368	-100.543				-118.024
Корекције		1.128	395				1.523
На дан 31.12.2023.	12.214.897	41.110.678	32.980.506	817.932	7.009.610	5.633.568	99.767.191
Исправка вредности							
На дан 01.01.2022.	0	22.147.965	14.668.293	160.062	1.185.882	2169	38.164.371
Амортизација		1.806.336	1.456.275	21.767			3.284.378
Смањење(расх,прод,дем, мањак)		-10.302	-94.996			-2.169	-107.467
Корекција 2021 (5921 ктo)			3.458				3.458
Корекција са конта на конто		528	-528				0
На дан 31.12.2022.	0	23.944.527	16.032.502	181.829	1.185.882	0	41.344.740
Амортизација		1.082.861	1.478.487	21.767			2.583.115
Смањење(расх,прод,дем, мањак)		-13.277	-38.780				-52.057
Корекција 2021 (5921 ктo)							0
Корекција са конта на конто		210	-269				-59
На дан 31.12.2023.	0	25.014.321	17.471.940	203.596	1.185.882	0	43.875.739
Садашња вредност							
Сад вред 31.12.2022.	12.219.010	16.334.082	15.232.659	636.103	6.005.192	4.702.212	55.129.258
Сад вред 31.12.2023.	12.214.897	16.096.357	15.508.566	614.336	5.823.728	5.633.568	55.891.452

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА -наставак

Грађевински објекти обухватају: пословне зграде, погонске зграде, котларнице и друге грађевинске објекте, као и машински и грађевински део топловода.

Постројења и опрема обухватају систем даљинског грејања који у складу са „Одлуком о снабдевању топлотном енергијом у граду Београду“ обухвата топлотне изворе, топловодну мрежу и предајне станице. У оквиру топлотних извора, Предузеће је идентификовало уже категорије као што су: вреловодни котао, парни котао, пумпарница, вреловодна измењивачка станица, хемијска припрема воде, термичка припрема воде, парна измењивачка станица, компресорски систем, термокоманда и друго. Предајне станице су посебно основно средство, као и свака магистрала топловодне мреже, подељена на грађевински и машински део.

Осим тога, Предузеће користи и остала основна средства као што су машине, алати, рачунарска опрема, канцеларијски намештај и опрема, транспортна средства, лабораторијска опрема и друго.

Од 2018. године на инвестиционе некретнине је прекњижено постројење ТС110/35 кв за које је са ОДС „ЕПС Дистрибуција“ склопљен уговор о закупу и експлоатацији. Уговор о закупу је истекао у мају 2023. године, након чега је заједничка комисија сачинила извештај о корацима у правцу преузимања постројења од стране ОДЦ „ЕПС Дистрибуција“ у складу са Законом о енергетици и Законом о јавној својини. Процес разграничења и преузимања је сложен по свим основама (енергетски, технички, финансијски и са становишта имовине) и уколико се приступи истом трајаће више од једног извештајног периода. До доношења одлуке о започињању тог процеса и даљем статусу овог дела НПО, није вршено искњижавање са инвестиционих некретнина, обзиром да је ово средство и даље на исти начин и од истих корисника у експлоатацији, те сходно Закону о облигационим односима може да се третира као прећутно обнављање закупа. Доношењем одлуке о започињању тог процеса биће дефинисани и остали битни елементи овог поступања као што су преношење са накнадом или без, накнада за експлоатацију и слично, чиме ће се одредити и даљи третман истог у књиговодству.

Исправка вредности инвестиција у току односи се на ванградски топловод ТЕНТ Обреновац грађен 90 тих година. Инвестиција је обустављена и приликом преласка на МРС 2004. године искњижена у ванбилансну евиденцију. Мост као једини преостали део ове инвестиције, је задржао своју првобитну улогу, иако је дат на употребу широј заједници, због чега је по препоруци ДРИ Надзорни одбор донео Одлуку број I-1501/2 од 27.01.2014. године којом се инвестиција искњижава из ванбилансне евиденције и у вредности нула динара (потпуно исправљен) преноси на основна средства у припреми. Мост је у склопу процене процењен за потребе Оснивача, док је у књигама Предузећа и даље вредност нула динара. Мост је добро за општу употребу и према ЗЈС је предмет разграничења са Оснивачем и не може бити унет у капитал.

Предузеће је са стањем на дан 01.01.2017. године извршило процену вредности имовине, обавеза и капитала. Процена је вршена на основу Закључака Скупштине града Београда број 463-833/16-С од 30.11.2016. године, измене и допуне број 463-554/17-С од 26.09.2017. године (у даљем тексту Закључак). Закључком Оснивача наложено је да се изврши процена вредности имовине, обавеза и капитала и да се након тога добра од општег интереса (топловодна мрежа) и непокретности на којима је успостављено право јавне својине Града Београда, искњиже из пословног дела биланса

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА –наставак

Предузећа и прекњиже у ванбилансну евиденцију Предузећа, уз истовремено укњижавање у пословне књиге Града Београда, где ће се евидентирати као имовина Града Београда.

Након усвајања процене имовине, на основу поменутих Закључака Оснивача, Извештаја о процени вредности имовине, Решења број 463-1181/17-С Скупштине града Београда о давању на коришћење (и управљање) на неодређено време мреже за дистрибуцију топлотне енергије 21.12.2017. године; измене број 463-646/18-25.09.2018. године и 463-1202/18 од 21.12.2018. године; Уговора о давању на коришћење мреже за дистрибуцију топлотне енергије број I-32296 од 29.12.2017 године, као и одлуке Надзорног одбора Предузећа и других аката Града Београда, извршило на дан 01.01.2018. године записничку примопредају мреже и прекњижавање из пословног дела биланса у ванбилансну евиденцију Предузећа, уз истовремени пренос у пословне књиге Града Београда. Ставови за књижење процене, као и за искњижавање имовине дао је проценитељ у Извештају о процени (ревизорска кућа „Deloitte“, Београд).

Скупштина града Београда је дана 23.10.2019. године донела Закључак број 463-974/19-С којим се на основу Закона о главном граду, топловодна мрежа враћа у пословне књиге Предузећа са стањем на дан 1.1.2019. године. Топловодна мрежа се овим Закључком враћа у својину Предузећа и улаже у капитал. На основу закључка извршена је докапитализација у износу садашње вредности мреже од РСД 12.374.084 хиљада. Регистрација је спроведена у Агенцији за привредне регистре. Враћање у пословне књиге извршено је на основу записника о примопредаји и у целости је увећана група конта грађевински објеката - непокретности у корист капитала.

Процена вредности имовине обухватила је и спровођење теста обезвређења основних средстава у складу са МРС 36, када је утврђено да не постоје средства којима је прецењена вредност у односу на надокнадиву. У временском периоду од тренутка вршења процене вредности имовине, није било значајнијих измена у индикаторима постојања обезвређења.

Земљиште је први пут добило вредност проценом 2017. године. Процењене су парцеле које Предузеће користи, а на којима је Град Београд уписао неко право. Само је парцела на Новом Београду представљала заокружен комплекс, док на осталим парцелама није било могуће утврдити који део од парцеле користи Предузеће. За парцеле мање површине, а на којима је уписан између осталих и Град Београд извршена је процена (под претпоставком да је раније извршена експропријација која није спроведена у књигама), а за веће површине, није извршена процена због опрезности. Смањење у току 2023. године односи се на искњижавање по попису парцеле (као и грађевинског објекта) на адреси Кумодрашка 149, а у вези котларнице која је у књигама од 1977. године на основу Одлуке о преносу котловских постројења, уређаја и инсталација тадашњој организацији „Београдске електране“ у оквиру здружене електропривреде Србије од стране ООУР „Грејање“. Котларница је у међувремену угашена, постројења која су била предмет примопредаје расходована су одлуком Управног одбора ЖКП БЕ још 2008. године. Парцела и котларница нису у власништу Предузећа, нити Града Београда, већ другог(их) лица. Како је су књигама биле само због чињенице да су својевремено служиле обављању делатности, што више није случај, иста су по одлуци НО у склопу пописа за 2023. годину искњижене.

Предузеће је у току 2021. године у сарадњи са Оснивачем извршило анализу имовинско-правног статуса непокретности које су у књиговодственој евиденцији Предузећа и на којима је уписано

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА -наставак

право јавне својине града Београда, како би наставило са поступањем у складу са Законом о јавној својини и Закључцима донетим 2016. и 2017. године. Као резултат анализе констатован је одређени број непокретности за која нема имовинско-правних ограничења да се у складу са Законом о јавној својини пренесу Оснивачу, уз давање на коришћење/или унос у капитал оних непокретности које су неопходне за вршење основне делатности, као и пренос без враћања за непокретности које нису неопходне за обављање делатности. До дана одобрења финансијског извештаја није извршен пренос нити су донета акта у Предузећу и код Оснивача везана за ове позиције. По овом основу, не би било значајних ефеката на биланс успеха предузећа, обзиром да се ради о имовини са значајним ревалоризационим резервама које би биле преовладајући протустав при евентуалном искњижавању.

У преосталом износу неактивираних инвестиција у току на дан 31.12.2023. године у укупном износу од РСД 5.764.612 хиљада, појединачно највећи део се односи на инвестицију изградње Топловода Винча, која износи 2,9 милијарди, реконструкција магистрала 1, 2 и 5 у укупном износу на дан 31.12.2023. године од 2,1 млрд и друго.

Укупно активирање у 2023. години, укључујући и нематеријална улагања износи РСД 3.019.721 хиљада динара. Појединачно највеће ставке се односе на Препумпну станицу у блоку 28 у износу РСД 397.035 хиљада, активирање реконструкције ТО Земун у износу РСД 681.035 хиљада, поменти софтвер ГИС у износу од РСД 343.074 хиљада, модернизација подстанца на Сектору Нови Београд у износу РСД 155.283 хиљада, улагања у ремонт котлова Сектор Нови Београд у износу од РСД 236.922 хиљада укупно и друго.

Како је преостали век трајања утврђен проценом вредности имовине за сва средства, Предузеће на дан 31.12.2023. године, у складу са рачуноводственом политиком извршило следећа преиспитивања преосталог века.

Извршено је померање преосталог века у складу са Правилником (у висини 30% прописаног укупног века) преосталих векова за средства (углавном подстанице)

- којима је преостали век 1 година, а које су крајем претходне или почетком 2023. године значајно увећале вредност активирањем. Уколико се преостали век не би продужио, целокупан износ улагања би био амортизован у једној години. Ова активност је резултирала смањењем годишње амортизације;
- којима је раније истекао преостали век, а које су крајем претходне или 2023. године увећале вредност активирањем. Уколико се преостали век не би продужио, обзиром да је претходни преостали век истекао, системски би се блокирао даљи обрачун амортизације иако средство има вреднос. Ова активност је резултирала повећањем годишње амортизације у односу на стање пре преиспитивања

Кумулативни нето ефекат померања у вези претходна два става је смањење амортизације од око 160 милиона динара.

У периоду последње четири године (2020.-2023.) укупна активирања инвестиција су износила око 14,5 милијарди, што износи око 50% садашње књиговодствене вредности основних средстава на почетку периода. Од тога се преко 6 милијарди односи на активирања која су повећала вредност машинског дела топловода, што чини око 70% садашње књиговодствене вредности машинског дела топловода на почетку 2020. године, што имплицира да је дошло до значајног продужења преосталог века.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА -наставак

Због тога је за 17 средстава, углавном топловода извршено продужење преосталог века. Поменута средства су била углавном пред истеком века, са значајним улагањима крајем претходне године и 2023. године, а са друге стране без значајног преиспитивања преосталог века у ранијим годинама и на њима је извршено око 40% укупног активирања у 2023. години. Укупан ефекат овог преиспитивања је око 550 милиона динара.

Последња процена вредности вршена (прокњижена) је 2017. године и према Међународном рачуноводственом стандарду потребно је да се наредна процена врши и одређеним временским итерацијама од 3-5 година. Очекивања су да ће процена бити реализована 2024 године, у складу са планом набавки, а горе изнето указује на неопходност исте у скоријем периоду.

ПРОЈЕКАТ ИЗГРАДЊЕ ТОПЛОВОА ОБРЕНОВАЦ - НОВИ БЕОГРАД

Значајан износ на конту датих аванса резултат је реализације Пројекта изградње топловода Обреновац - Нови Београд и датог аванса извођачу „Power Construction Corporation of China“ у укупном износу од 5.812.440 ЕУР-а односно 683.341.817,33 динара из средстава Предузећа и 32.937.160 ЕУР односно 3.872.734.804,22 динара из кредитног задужења (пренос и задужење реализовано у 2021. години). Техничко-технолошки топловод Обреновац – Нови Београд ће бити саставни део јединственог технолошког система Предузећа, односно евидентиран као основно средство у употреби.

Детаљи реализације Пројекта изградње топловода Обреновац – Нови Београд (правни основ, уговори, одлуке надлежних органа, обавезе Предузећа, кредитно задужење, утицај на ликвидност) детаљно су објашњени у наставку.

Акта и пословне промене који се односе на реализацију овог пројекта, наведени су хронолошки у наставку:

- 1.) Билатерални споразум о економско-техничкој сарадњи између Народне Републике Кине и Републике Србије који се реализује у домену инфраструктурних пројеката (Закон о потврђивању Споразума о економској и техничкој сарадњи у области инфраструктуре између Владе НР Кине и Владе Републике Србије, Службени гласник РС-Међународни уговори 90/2009 и 9/2013 и др закон и 13/2013- др. закон).
- 2.) Споразум о зајму потписан 17.01.2020. године између Републике Србије као зајмопримца и кинеске Експорт-Импорт банке као зајмодавца. Предмет уговора је зајам у висини 85% вредности комерцијалног уговора о изградњи ванградског топловода. Преосталих 15% финансира се из средстава Предузећа. Перид отплате је 15 година и грејс период од 3 године по каматној стопи од 2,7 посто годишње плус ЕУРИБОР, с тим да уколико је ЕУРИБОР негативан, сматраће се да је ЕУРИБОР нула. Уговор је ступио на снагу 27.07.2020. године, када је Кинеска Export-Import банка прогласила ефективност Споразума о зајму.

У складу са Уговором, датум почетка радова пада у року од 180 дана од дана ступања на снагу и по испуњењу следећих услова: да је Извођач радова примио износ авансне уплате у складу са подклаузулом 14.2 Посебних услова Уговора и да је послодавац дао пуно право приступа и посета над местом извођења радова.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА ТОПЛОВОД ОБРЕНОВАЦ НБГ

- 3.) Комерцијални уговор о Пројекту изградње топловода Обреновац – Нови Београд број I-100 од 09.01.2020. године, закључен између ЖКП „Београдске електране“ као наручиоца и „Power Construction Corporation of China“ као извођача радова и Града Београда. Уговором је дефинисана укупна вредност пројекта у износу 193.748.000 ЕУР. Пројекат се финансира 85% из кредита, а 15% из средстава ЖКП „Београдске електране“, при чему је услов за повлачење кредита, исплаћен део из средстава ЖКП „Београдске електране“. Уговором је предвиђено давање аванса од 20% вредности уговора у истој сразмери извора финансирања. Приликом реализације радова, ситуације ће бити делом затваране из аванса, а делом плаћене у истој сразмери износа финансирања (85% кредит- 15% средства БЕ). Претходно су донета три акта везана за закључивање и реализацију овог уговора и то:
  - Закључак Владе Републике Србије од 26.12.2019. године број 351-13173/2019-1 којим се прихвата текст Уговора
  - Закључак Скупштине града Београда од 27.12.2019. године број 3-978/19-С којим се усваја информација о рализацији пројекта и прихвата текст Уговора
  - Закључак Владе Републике Србије од 10.07.2020. године број 351-5462/2020 којим се пројекат изградње топловода Обреновац-Нови Београд утврђује као пројекат од значаја за Републику Србију
- 4.) Закључак Владе РС број 48-11413/2021-1 од 23.12.2021. године којим се даје сагласност на нацрт Уговора о регулисању међусобних обавеза у вези са Споразумом о зајму. Нацртом овог Уговора кредитно задужење се преноси са Републике Србије на ЖКП „Београдске електране“
- 5.) Одлука Надзорног одбора Предузећа број I-41/5 од 26.01.2022. године којом се усваја текст Уговора о регулисању међусобних обавеза у вези са Споразумом о зајму, даје овлашћење директору Предузећа да потпише исти и одобрава кредитно задужење ЖКП „Београдске електране“ у износу од 164.685.000 ЕУР
- 6.) Закључак Скупштине града Београда број 3-7/22-С од 31.01.2022. године којом се даје сагласност на Одлуку Надзорног одбора Предузећа у свим тачкама, укључујући и сагласност на кредитно задужења ЖКП „Београдске електране“ од 164.685.000 ЕУР
- 7.) Управа за јавни дуг је дописом број 401-4445/2021-001 од 27.12.2021. године, позивајући се на Закључак Владе РС, обавестила Предузеће да је извршен пренос кредитног задужења по овом пројекту на ЖКП „Београдске електране“. Осим тога, наглашено је да ће Управа за јавни дуг у својим пословним књигама евидентирати као потраживање од Предузећа провизију за неповучена средства у износу од 1.020.137,04 ЕУР (настала до преноса кредита). Управа за јавни дуг је дописом информисала да ће убудуће обавештавати Предузеће о доспелим обавезама на име плаћања провизије на неповучена средства, камата и отплате главнице у складу са роковима из Споразума о зајму, што је у наредном периоду и учинила
- 8.) ЖКП „Београдске електране“ су на основу уговора број VI-3987 од 15.06.2021. године ангажовале предузеће „Делта инжењеринг“ на вршењу услуге праћење реализације пројекта изградње топловода Обреновац-Нови Београд у својству „руководиоца изградње“. Вредност уговора је РСД 118.400 хиљада. Обезбеђење услуге „руководиоца изградње“ предвиђа склопљени уговор између ЖКП „Београдске електране“, Града Београда и „Power Construction Corporation of China“, а према општим и посебним условима уговарања „FIDIC Condition od Contract for

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

---

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА ТОПЛОВОД ОБРЕНОВАЦ НБГ

Constructions“ ISBN 978-86-88809-02-03. Фидик инжењер врши праћење и контролу пројекта и документације, укључујући и оверу ситуација и профактура, које оверене представљају налог за плаћање. Оверу ситуација и профактура за давање аванса, ФИДИК инжењер врши заједно са посебним пројектним тимом, формираним у ЖКП „Београдске електране“ који је одговоран за реализацију овог пројекта. До 31.12.2023. године реализација ове услуге износи РСД 28.045 хиљада

9.) У складу са наведеним, у Предузећу су у току 2021. године спроведене су у пословним књигама следеће пословне промене које су непромењене до 31.12.2023. године, односно одобрења финансијског извештаја.

- На основу профактуре огранка „Power Construction Corporation of China“, верификоване од стране одговорних лица из Предузећа, извршено је плаћање аванса из средстава ЖКП „Београдске електране“ (15% аванса) у износу од 5.812.440 ЕУР-а укупне динарске против вредности од 683.341.817,33 динара
- На основу документације достаљене Предузећу од стране Министарства финансија и Управе за јавни дуг, Предузеће је износ од 85% датог аванса (32.937.160 ЕУР односно 3.872.734.804,22 динара), који је исплаћен „Power Construction Corporation of China“ реализацијом кредитног задужења Републике Србије, евидентирало као повећање позиције датих аванса и одложених прихода и примљених донација (конто 495) .

10.) У току 2022. године, када је потписан Уговор о регулисању међусобних обавеза у вези са Споразумом о зајму број 7309/22 од 02.02.2022. године (Уговор о преносу зајма) и претходно, али у току 2022. године, донета акта Органа управљања ЖКП Београдске електране и Оснивача (горе наведено), предузеће је извршило прекњижавање износа од 85% датог аванса (32.937.160 ЕУР односно 3.872.734.804,22 динара) са одложених прихода на конто дугорочних кредитних обавеза.

11.) Као што је наведено у тачки 7., по потписивању Уговора о преносу зајма у 2022. години, извршено је и евидентирање обавезе према Републици Србији, Министарство финансија, Управа за јавни дуг за камату и провизију за неповучена средства, плаћену од стране Републике Србије у име Предузећа пре преноса кредитног задужења на Предузеће у износу од 1.020.137,04 ЕУР. Осим тога, до 31.12.2023. године, услед неликвидности Предузећа, Република Србија је платила настале обавезе по овом основу и након преноса кредита, што све укупно износи :

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА ТОПЛОВОД ОБРЕНОВАЦ НБГ

		EUR	ДИН (средњи курс на дан инструкција Управе за јавни дуг)	ДИН средњи курс 31.12.2023
1.	Пенали до 31.12.2023. године (1.1. до 1.5)	2.357.294,25	276.868.548,21	276.212.889,26
1.1.	Пенали за период од XI 2021	1.020.137,04	119.952.099,75	119.533.231,48
1.2.	Пенали за период од XI 2021 до V 2022	332.573,83	39.122.189,46	38.968.906,18
1.3.	Пенали за период од V 2022 до XI 2022	336.690,97	39.492.335,67	39.451.326,71
1.4.	Пенали за период од XI 2022 - V 2023	331.201,44	38.848.239,78	38.808.098,17
1.5.	Пенали за период од V 2023 - XI 2023	336.690,97	39.453.683,55	39.451.326,71
2.	Камата до 31.12.2023. године (2.1. до .2.4.)	2.790.179,11	327.301.823,81	326.935.609,98
2.1.	Камата за период од XI 2021 до V 2022	439.711,09	51.725.238,19	51.522.575,35
2.2.	Камата за период од V 2022 до XI 2022	454.532,81	53.314.653,22	53.259.291,12
2.3.	Камата за период од XI 2022 - V 2023	831.150,02	97.489.658,48	97.388.923,10
2.4.	Камата за период од V 2023 - XI 2023	1.064.785,19	124.772.273,92	124.764.820,42
3.	Укупно камате и пенали (1+2)	5.147.473,36	604.170.372,02	603.148.499,24

12.) У току 2022. године потписан је уговор број ЕФП 20764/22 од 24.03.2022. са предузећем Термоенерго Инжењеринг” за услуге вршења стручног надзора овог пројекта на износ од РСД 98.700 хиљада. До дана 31.12.2023. године реализација је износила РСД 14.805 хиљада. Осим тога, закључен је и уговор број ЕФП 14545/22 од 03.03.2022. године са предузећем “Завод за заваривање” за услуге ангажовања контролне организације на реализацији изградње топлодалековода Обреновац Нови Београд, на износ од РСД 69.880 хиљада који до 31.12.2023. није имао реализације.

13.) Са ЈП “Електропривреда Србије” склопљен је уговор број ЕФП 4065/23 од 18.01.2023. чији је предмет изградња недостајуће инфраструктуре у вези пројекта изградње топловода Обреновац Нови Београд, према коме је учешће ЖКП “Београдске електране” 13,2 милиона ЕУР (према уговору, потребна финансијска средства обезбеђена су у складу са начином финансирања пројекта), а учешће ЈП “Електропривреда Србије” износ 9,126 милиона ЕУР. До 31.12.2023. по овом основу није било реализације.

14.) Осим наведених улагања и задуживања (15% сопствена средства, 85% кредитно задужење, уговор за фидик, уговор за стручни надзор, уговор за контролну организацију, пенала и камате према Републици Србији) по питању овог Пројекта на дан (до дана) 31.12.2023. године Предузеће је имало и остала улагања која уобичајено прате овакве пројекте:

	Динара
Експропријација земљишта	77.324.363,21
Контролна документација	37.804.089,67
Разне таксе 2020-2022	3.570.483,96
Остало (пројекти, студије и сл)	44.740.422,36
Укупно	163.439.359,20

15.) Дана 12.10.2023. године, склопљен је Анекс уговора број КД70065/23 о пројекту изградње ванградског топловода Обреновац Нови Београд са извођачем „Power Construction Corporation of China“ којим је рок за реализацију пројекта продужен за 2 године. Анексом су обухваћене и промене услед раста цена материјала, опреме, радне снаге, горива и

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

19. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА ТОПЛОВОД ОБРЕНОВАЦ НБГ

услуга у претходном периоду, а на основу посебне формуле за промену цена према утврђеним месечним индексима промена цена челика, грађевинског материјала, радне снаге и горива (према подацима Републичког завода за статистику). Зависно од увећања у односу на уговорену цену биће потребно обезбедити и додатна средства (у овом тренутку је процена од око 50 милиона евра).

Осим раније исплаћеног аванса за пројекат ванградског топловода, увећање аванса у 2023. години односи се на **исплаћени аванс по основу пројекта KfW 5** у износу РСД 942.934 хиљада (реконструкција топлане Церак); исплата из кредита предузећу „Енерготехника Јужна бачка“.

20. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	2023.	2022.
Акције правна лица и банке		
Привредна банка	28	26
Исправка вредности акција у банкама	-28	-26
Технохемија	1.291	1.291
Мостоградња	9.393	9.393
Просвета	32.083	13.817
Рад	4.541	4.541
Иван Милутиновић – ПИМ	8.550	8.550
Симпо	34.722	34.722
Индустрија каблова Јагодина	2.086	2.086
Јумко	347	-
Проинвестмент	1.282	-
Римех	947	-
Дорћол	1.577	-
Исправка вредности акција у правним лицима	-38.664	-4.997
Остали дугорочни пласмани	11.291	11.379
Укупно сви дугорочни пласмани	69.446	80.782

Акције банака и правних лица класификују се као хартије од вредности расположиве за продају и као такве, приказане су по поштеној вредности применом последње котиране цене акција на берзи, уколико је такав податак доступан (и уколико се котирају, односно на основу достављене информације од брокерске куће). Стања осталих акција усклађена су са стањем у Централном регистру хартија од вредности на дан 31.12.2023. године.

Акције од наведених правних лица резултат су конверзије ненаплаћених потраживања Предузећа у учешћа сходно Закључцима Владе Републике Србије. Значајно повећање исправке вредности односи се на акције код правних лица која у у стечају и ликвидацији.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

21. ЗАЛИХЕ И СТАЛНА ИМОВИНА НАМЕЊЕНА ПРОДАЈИ

	31-Дец-23 ДИН'000	31-Дец-22 ДИН'000
Енергенти	1.837.070	2.603.936
Залихе магацин инвестиција	787.550	865.842
Залихе централни магацин	577.334	621.479
Залихе магацин средстава ван употребе	20.102	25.218
Остале залихе	100.972	94.597
Укупно залихе, бруто	3.323.028	4.211.072
Исправку вредности (обезвређење) залиха	(93.701)	(101.384)
Укупно залихе, нето	3.229.327	4.109.688
Дати аванси	15.126	48.401

Све залихе вреднују се по принципу просечне пондерисане набавне вредности.

Позиција **енергената** садржи: мазут и екстра лако РСД 1.830.301 хиљада, угаљ РСД 6.769 хиљада и брикети и пелети на складишту Предузећа у износу од РСД 0,00 хиљада.

Магацин инвестиција садржи добра која се приликом трошења капитализују, док су залихе у **централном магацину** набављене за потребе ремонта и одржавања постројења, које се у већој мери терете трошкове текућег периода. Могућност коришћења залиха из оба магацина, није ограничена, нити условљена наменом.

Остале залихе чини вредност залиха у приручним магацинима, магацинима сектора производње, залихе у ресторану.

Материјал и резервни делови у магацину средстава ван употребе (МСВУ) обухватају добра из централног и магацина инвестиција која су расходована одлукама Надзорног одобра предузећа и демонтрани материјал, резервни делови и основна средства, која се након демонтаже са сектора враћају у овај магацин. Надзорни одбор је донео „Правилник о поступању са материјалним средствима која се стављају ван употребе“ који представља основну процедуру за поступање везано за МСВУ.

Према рачуноводственим политикама Предузећа, **тест обезвређења залиха** спроводи се над артиклима који три године нису имали излазни промет, уз преиспитивање ранијег формираног обезвређења. Предузеће је на дан 31.12.2023. године по овом основу имало ефекте обезвређења залиха на страни расхода (додатно обезвређење у односу раније формирано) у износу од РСД 6.323 хиљада и на страни прихода (смањење раније формираног обезвређења) у износу од РСД 6.775 хиљада.

У новембру 2023. године донета је одлука Надзорног одбора о расходовању и продаји основног средства „Понтон“ чија реализација се очекује у 2024. години. Сходно томе, предметно средство је искњижено са основних средстава и евидентирано на групни **14 Стална имовина намењена продаји** у износу од РСД 27.474 хиљада.

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

22. ПОТРАЖИВАЊА

	31-Дец-23	31-Дец-22
	<i>ДИН'000</i>	<i>ДИН'000</i>
Потраживања од Инфостана (укупно)	10.634.830	9.870.967
Потраживања од Оснивача за субвенције за попусте	121.857	120.103
Потраживања ТЕ пословни простор - неутужено	1.274.404	1.262.517
Потраживања за извршене услуге - неутужено	48.057	97.927
Потраживање ЕЕ (СНР)	46.010	42.465
Потраживања из делатности дистрибуције гаса - неутужено	57.949	40.453
Тужена потраживања пословни простор (ТЕ, услуге и гас)	1.379.269	1.297.953
Потраживања по основу продаје бруто	13.562.376	12.732.385
<i>Исправка вредности потраживања</i>	<i>(9.221.997)</i>	<i>(9.751.690)</i>
Потраживања по основу продаје нето	4.340.379	2.980.695
Потраж. по основу камата (ТЕ, услуге, гас, Инфостан)	190.462	185.949
Потраживања од запослених	1.408	1.458
Партиципација	84.336	85.504
Акциза	50.556	17.455
Потраживања за претп порез на добит	418.931	134.702
Разгр ПДВ улазни рачуни и порески кредит	201.453	239.242
Друга потраживања	7.034	12.310
Остала потраживања бруто	954.180	676.621
<i>Исправка вредности осталих потраживања</i>	<i>(161.834)</i>	<i>(188.846)</i>
Остала потраживања нето	792.346	487.775
 УКУПНА ПОТРАЖИВАЊА БРУТО	 14.516.556	 13.409.006
<i>Исправка вредности укупних потраживања</i>	<i>(9.383.831)</i>	<i>9.940.536</i>
УКУПНА ПОТРАЖИВАЊА НЕТО	5.132.725	3.468.470

Предузеће се налази у Систему обједињене наплате (СОН) „Инфостан“ који у његово име врши фактурисање и наплату потраживања од становништва. Укупно наплаћена средства преносе се дневно на рачуне учесника СОН-а, а припадајући део обрачунава се применом процента учешћа задужења сваког комуналног предузећа у СОН-у. У надлежност ЖКП „Инфостан“ припадају и послови утужења, чије трошкове сnose комунална предузећа (Напомена 9). Предузеће самостално врши фактурисање и наплату потраживања од пословног простора.

За плаћање до датума назначеног на фактури, корисници Предузећа остварују попуст 5%. Фактурисање ТЕ врши се по ценама на које коначну сагласност даје Оснивач. У току 2023 године два пута су повећане цене топлотне енергије на основу Решења Градоначелника број 38-877/23-Г од 30.01.2023. године и 38-6178/23-Г од 25.08.2023. године. Потраживања од купаца на дан 31.12.2023 године обухватају и фактуру за децембар месец која доспева у јануару 2024. године.

Потраживања од Оснивача за нерезондирани субвенције односе се на износе попушта за новембар и децембар 2023. године, који су наплаћени у 2024 години (Напомена 3).

Потраживања за услуге обухватају неутужена потраживања за услуге одржавања, закупа, прикључења и искључења, пројектовања и сагласности, баждарења и слично.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

22. ПОТРАЖИВАЊА-наставак

Потраживања за гас представљају неутужена потраживања за испоручени гас на подручју Младеновца, где Предузеће обавља делатност дистрибуције природног гаса потрошачима.

Друга непоменута потраживања обухватају потраживања по основу рефакције акцизе, нерезуларна боловања и остала потраживања на дан 31.12.2023. године.

Партиципација представља накнаду за прикључење на даљински систем грејања. Приликом уплате, формира се аванс, док се у тренутку прикључења издаје коначни рачун (рачун) који се у целости затвара из аванса или се за део преко аванса формира потраживање.

Претплата за порез на добит резултат је законске обавезе да се аконтације за порез на добит плаћају у висини пореза за претходну годину. Аконтације се плаћају у висини пореза за претходну годину, све док се Пореској управи не преда пореска пријава (са пореским билансом) за предметну годину, што је могуће након предаје финансијских извештаја Агенцији за привредне регистре, а након извршене ревизије (Напомена 17).

На овој групи рачуна евидентирани су износи разграниченог улазног ПДВ-а који се по рачуноводственим прописима односи на 2023. годину, а по пореским на 2024. годину у износу РСД 80.568 хиљада, као и порески кредит на дан 31.12.2023. године од РСД 120.885 хиљада.

ЈКП „Београдске електране“ су својим дужницима доставиле **Извод из пословних књига** са стањем на дан 31.10.2023. године (7.085 ИОС-а). Осим путем Извода отворених ставки, у току године се усаглашавање спроводи преко опомена, као и сваког месеца путем прилога електронској фактури (и преко напомене на електронској фактури) који, осим износа текућег задужења, садрже истовремено и информацију (опомену) о стању дуга из претходног периода, тако да на тај начин корисник сваког месеца добија Извод отворених ставки (Закључак Градског већа број 3-247/09-ГВ од 30.03.2009. године, тачка 8).

Потраживања од купаца која су у реструктурирању, стечају, приватизацији, сравњена су приликом уласка тих предузећа у наведене статусе, иако они ретко одговарају на ИОС образац или само напомињу да су у стечају. Велики број купаца усмено потврди ИОС, уз напомену да исти неће потврђивати писаним путем због времена, трошкова или чињенице да редовно измирују дуг.

Од укупног броја послатих ИОС образаца, враћено је стране купаца 1.231 образац. Укупна вредност потраживања за пословни простор на дан 31.10.2023. године износи РСД 2.990.728 хиљада. Укупна вредност усаглашених враћених ИОС образаца износи РСД 1.192.672 хиљада, а укупна вредност неусаглашених враћених ИОС образаца износи РСД 7.184 хиљада. Из наведеног произлази да је у односу на укупно потраживање за пословни простор на дан 31.10.2023. усаглашено преко враћених ИОС образаца 40 %. Ако се у укупан износ потраживања на дан 31.10.2023. године укључе и потраживања од становништа преко СОН (која су усаглашена са ЈКП „Инфостан“) она на дан 31.10.2023. износе укупно са пословним простором РСД 13.700.887 хиљада и у том случају је усаглашеност 87 %

посматрајући враћене усаглашене ИОС обрасце у односу на укупан износ потраживања. Напомињемо да се овде рачунају само формално враћени изводи отворених ставки, без усаглашавања преко достављања опомена, дуга на фактури, усмених сагласности, текућих записника, конфирмација ревизора и слично.

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

22. ПОТРАЖИВАЊА-наставак

Сва потраживања која су материјално значајна, а нису усаглашена, односе се на утужена потраживања која су у целости исправљена, или на потраживања од предузећа у стечају, реструктурирању и приватизацији која су такође у целости исправљена.

Предузеће је на дан 31.12.2023. изузело из исправке вредности потраживања оне ставке које су старије од 90 дана, а за које су склопљени документи о плаћању на рате и то

- За потраживање од ГСП „Београд“ по основу више споразума о плаћању на рате
- За потраживања од СОН ЖКП „Инфостан“ за склопљене репрограме у току 2023. године, као и за склопљене репрограме у јануару 2024. године по основу догађаја након БС

У 2023. годни Предузеће је у пословним књигама укупан дуг из споразума са ГСП „Београд“ поделио на усаглашен број рата и дотадашњу структуру потраживања (аналитику по издатим фактурама), заменио са новоформираном структуром (аналитиком по формираним ратама).

Из исправке су изузета и потраживања старија од 90 дана од предузећа „Арена“ д.о.о. Београд и СРЦ „Љубомир Милановић Геца“ по основу донетих решења о одлагању извршења, сагалности за плаћање на рате и очекивања о затварању потраживања по основу наплате међусобних потраживања и обавеза између „Арена“ д.о.о, ЖКП „Београдске електране“ и „Управе за јавни дуг“ . У току 2023. године, предузеће „Арена“ д.о.о. је у целости и у року измирила репрограм који је сачињен почетком 2023. године.

Кретање исправке потраживања у 000 дин, сходно изнетом Напоменама број 13 и 15 је следеће:

Код	Опис	Инфостан	Пословни простор, услуге, гас, остало	Укупно
	Почетно стање 01.01.2023 године	7.966.720	1.973.816	9.940.536
585	Пренето на conto исправке (расход)	974.039	487.638	1.461.677
585	Наплата у 2023 год потраживања исправљених 2023	(351.824)	(247.001)	(598.825)
585	Исправке, корекције, сторна које утичу на БУ	-	42	42
	<i>Расходи</i>	<i>622.215</i>	<i>240.679</i>	<i>862.894</i>
685	Наплата у 2023 год потр исправ пре 2023	(391.763)	(308.889)	(700.652)
685	Изузимање репрограма (Инфостан репр у 2023 и ГСП)	(214.687)	(326.989)	(541.676)
685	Изузимање Арена Геца (мировање спора)	-	(126.953)	(126.953)
685	Догађаји након БС наплата јануар 2024 и репрограми Инфостан у 2024	(74.374)	(14.437)	(88.811)
685	Ефекти обрачуна по МСФИ 9 за текући период	(7.553)	(27.063)	(34.616)
685	Исправке, корекције, сторна које утичу на БУ укључујући и конверзију у акције	-	(3.007)	(3.007)
	<i>Приходи (без РСД 9 хиљада ИВ од бив запосл кред и ст)</i>	<i>(688.377)</i>	<i>(807.338)</i>	<i>(1.495.715)</i>
209/229	Исправке, корекције, сторна које не утичу на БУ	-	121.929	121.929
209/229	Попис а ПП и отпуст дуга Инфостан	(26.930)	(18.883)	(45.813)
	Стање исправке на дан 31.12.2023. године	7.873.628	1.510.203	9.383.831

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

23. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

	31-Дец-23	31-Дец-22
	<i>ДИН'000</i>	<i>ДИН'000</i>
Потр. по основу продатих станова -доспеће до 1 године	1.284	1.207
Потр. по основу стамб.кредита – доспеће до 1 године	2.853	2.541
Исправка потр. по основу стамб. кредита и прод. станова	(3.041)	(2.715)
Краткорочна позајмица ГСП Београд (брото)	400.000	400.000
Укупно краткорочни финансијски пласмани (нето)	401.096	401.033

Рок враћања позајмице ГСП „Београд“ продужен је одлуком НО до средине 2024. године.

24. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	31-Дец-23	31-Дец-22
	<i>ДИН'000</i>	<i>ДИН'000</i>
Текући рачун динарски	171.221	463.363
Девизни рачун	9.490	14.252
Благајна	211	203
Укупно готовински еквиваленти и готовина	180.922	477.818

25. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

У складу са изменама контног оквира и образаца биланса стања где су позиције групе конта 27 сврстане у остала краткорочна потраживања, све позиције везане за порез на додату вредност обелодањене су у оквиру Напомене 22 Потраживања. На дан 31.12. Предузеће има евидентиран порески кредит у износу од РСД 120.885 хиљада који ће се користити у наредним пореским периодима.

26. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	31-Дец-23	31-Дец-22
	<i>ДИН'000</i>	<i>ДИН'000</i>
Разгран. прихода по основу топлотне енергије ПП	324.226	233.870
Разграничене премије осигурања и обр акцизе	44.484	22.342
Обрачунати приходи текућег периода за камату	28.573	2.026
Остало (разграничење трошкова лиценци)	70.440	35.758
Укупно активна временска разграничења	467.723	293.996

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

26. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА-наставак

Позиција разграничење прихода по основу топлотне енергије представља разграничени износ излазних фактура које се делом односе на 2023. годину, а које су испостављене и књижене у 2024. години. Разграничење потраживања врши се у циљу адекватне алокације прихода по извештајним периодима и већим делом односи се на фактуре по извршеном читању.

Позиција осталих разграничења у износу од РСД 70.440 хиљада односи се на једногодишње лиценце фактурисане у току 2023. године које представљају трошак Предузећа, али се исти разграничава између две године сразмерно периоду набавке (броју месеци коришћења у години).

Износ разграничене премије осигурања и обрачунате акцизе превасходно обухвата износ укалулисаног захтева за рефакцију акцизе за које Предузеће још није добило решење надлежног министарства, а представља приход 2023. године у износу од РСД 41.841 хиљада.

Износ укалулисане камате од РСД 28.573 хиљада односи се на камату на неплаћене рачуне за предузеће „Арена“ д.о.о, која је призната у књигама, обзиром да је испуњен услов за извесност прилива, обзиром да се очекује измиривање и припадајућег главног дуга (Напомена 13).

27. КАПИТАЛ

Основни капитал Предузећа је 100% државни. Оснивач предузећа је Град Београд. Предузеће је по налогу Оснивача на дан 1.1.2017. године извршило процену вредности имовине, обавеза и капитала, пре свега за потребе примене Закона о јавној својини у делу мреже за дистрибуцију топлотне енергије, након које су формиране ревалоризационе резерве. У току 2019. године извршена је докапитализација по основу враћања топловодне мреже у својину и капитал Предузећа у износу РСД 12.374.084 хиљада (Напомена 19) и претварања финансијске обавезе Предузећа према Оснивачу у капитал у износу од РСД 351.375 хиљада (Напомена 31).

Ефекти процене вредности појединих сегмената билансне позиције „укупан капитал“ и кретање и структура на дан 31.12.2023. износе у 000 динара:

	Пре процене	После процене	Стање на дан 31.12.2017.	Стање на дан 31.12.2018.	Стање на дан 31.12.2019.	Стање на дан 31.12.2020. Коригов.	Стање на дан 31.12.2021.	Стање на дан 31.12.2022.	Стање на дан 31.12.2023.
	31.12.2016/ 01.01.2017.	31.12.2016/ 01.01.2017.							
Основни капитал	6.466.595	3.718.160	3.718.160	3.718.160	16.443.619	16.443.619	16.443.619	16.443.619	16.443.619
Остали капитал	25.041	2.773.477	2.773.477	651.993	651.993	651.993	651.993	651.993	651.993
Резерве			2.208.992	3.017.126	3.651.875	4.254.592	4.723.599	5.133.112	5.413.625
Губици од ХОВ			-4.270	-7.502	-4.404	-4.625	-4.997	-4.997	-27.985
Добити о ХОВ							13.532	1.748	17.274
Ревалориз. резерве		22.436.025	22.427.830	17.993.852	17.976.392	17.967.326	17.839.735	17.825.216	17.808.332
Акум губитак		-635.137	-635.137	-297.913	-297.913	-588.765	-588.765	-588.765	-588.765
Нер текући доб			5.387.558	4.231.667	4.018.108	3.126.717	2.730.085	1.870.112	26.850
Нер добитак ОС			2.255	16.512	19.777	28.843	65.333	77.203	94.084
УКУПНО			35.878.865	29.323.895	42.459.447	42.461.404	41.874.134	41.409.241	39.839.027

Напомена: у колонама пре и после процене наведене позиције које су имале ефекте процене.

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

27. КАПИТАЛ-наставак

Основни капитал, укључујући и докапитализације из 2019. године, је регистрован код Агенције за привредне регистре и усаглашен са Оснивачем.

Позиција осталог капитала је утврђена проценом. Везана је за имовину која је предмет разграничења са Оснивачем (топлови и непокретности). Уколико се ради о непокретностима које се преносе Оснивачу, основни капитал има улогу конта преко кога ће се вршити затварање (искњижавање) преосталог дела садашње вредности имовине која се преноси, након затварања осталих позиција пасиве: одложених прихода, одложених пореских обавеза, акумулираног губитка, ревалоризационих резерви. Уколико се ради о непокретностима које ће бити унете у капитал, позиција осталог капитала ће бити протустав за прекњижавање на основни капитал уз докапитализацију код АПР. Према препорукама проценитеља преостали или недостајући износ након (за потребе) комплетног разграничења имовине у будућности реализоваће се преко резултата претходних година.

Смањење позиције осталог капитала и ревалоризационих резерви у односу на 31.12.2017. године, резултат је управо искњижавања мреже и њен пренос Оснивачу (Напомена 19).

Статутарне резерве настале су као резултат задржавања мањег дела добити (15%) у Предузећу приликом њене расподеле у претходним годинама:

(у 000 дин)

Финансијски резултат за годину	Број одлуке НО	Решење Оснивача	Износ добити после опорезивања	Износ дела добити који се преноси Оснивачу	Износ дела добити распоређеног у резерве
2014	I-12434/3 од 17.07.15.	3-630/15-С	4.689.101	3.080.033	543.534
2015	I-11500/2 од 27.05.16.	3-362/16-С	3.087.278	2.624.186	463.092
2016	I-14224/2 од 16.06.17.	3-453/17-С	8.015.767	6.813.402	1.202.365
2017	I-18769/3 од 19.09.18.	3-631/18-С	5.387.558	4.579.424	808.134
2018	I-17693/2 од 23.08.19.	3-586/19-С	4.231.667	3.596.917	634750
2019	I-6804/4 од 23.06.20.	3-421/20-С	4.018.107	3.415.391	602.716
2020	I-10066/2 од 14.07.21.	4-605/21-С	3.126.717	2.657.709	469.008
2021	НО-85989/22-2	4-1031/22-С	2.730.085	2.320.572	409.513
2022	НО-60657/23-3	4-491/23-С	1.870.112	1.589.595	280.517
Укупно			37.156.392	30.677.229	5.413.629

Напомена: Са делом добити из 2014. год. од РСД 1.065.533 хиљада покривени су губици из ранијих година.

На дан 31.12.2023. године, Предузеће услед неликвидности, није било у могућности да у целости исплати Оснивачу добит за 2020, 2021. и 2022. годину. По том основу обавезе по основу непренете добити износе на дан 31.12.2023. године укупно РСД 4.561.710 хиљада (РСД 651.543 хиљада по основу добити из 2020. и цео износ добити из 2021. и 2022. године).

Предузеће је на дан 31.12.2022. године извршило усклађивање хартија од вредности и ефекте истих исказало кроз прописане корективне позиције капитала (добити и губици ХОВ).

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

27. КАПИТАЛ-наставак

Нераспоређена добит везана за основна средства резултат је примене рачуноводствених стандарда, према којима се разлика између садашње вредности искњижених основних средстава и њихових ревалоризационих резерви евидентира се у корист нераспоређене добити.

Ревалоризационе резерве у целости су резултат процене вредности имовине из 2017. године и највећи део се односи на земљиште, обзиром да је оно до процене углавном није имало вредност у књигама.

Позиција акумулираног губитка састоји се из два елемента. Први у износу од РСД 297.913 хиљада је резултат налога Оснивача садржаног у Закључку Скупштине града Београда да се негативни ефекти процене вредности имовине евидентирају преко акумулираних губитака, који је по ставовима датим у процени и ставу Интерне ревизије града Београда, протустав за искњижење имовине приликом преноса Оснивачу. Смањење те позиције у односу на 2017. годину, је резултат искњижења топловодне мреже на дан 01.01.2018. године.

Други елемент позиције акумулираног губитка у износу од РСД 290.852 хиљада резултат је негативних ефеката обрачуна прве примене МСФИ 9 на дан 01.01.2021. који се евидентирају преко резултата претходне године.

28. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА ЗА ОТПРЕМНИНЕ И ЈУБИЛАРНЕ НАГРАДЕ

у 000 дин

ОПИС	ОТПРЕМНИНЕ	ЈУБИЛАРНЕ НАГРАДЕ	УКУПНО
Резервисање 01.01.2023.	359.117	609.811	968.928
Исплаћено у току 2023. године	(26.196)	(100.663)	(126.859)
Износ за књижење расход	66.001	136.980	202.981
Износ за књижење приход			
Резервисање 31.12.2023.	398.922	646.128	1.045.050

Актуарски обрачун за 2023. годину извршен је од стране овлашћеног актуара за позиције отпремнина и јубиларних награда, у складу са МРС 19.

29. РЕЗЕРВИСАЊА ЗА СУДСКЕ СПОРОВЕ

Стручна лица Предузећа извршила су процену извесности губитка спорова који се на дан 31.12.2023. године воде против Предузећа са следећим резултатима у 000 динара:

ОПИС	Износ
Резервисање 31.12.2022. године	64.199
Исплаћено у току 2023. год. од резервисаног	(4.093)
Повећање резервисања по процени (расход)	12.465
Смањење резервисања по процени (приход)	(9.044)
Корекције	(480)
Резервисање 31.12.2023.	63.047

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

30. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	31-Дец-23	31-Дец-22
	ДИН'000	ДИН'000
Дугорочни депозит за закуп	0	52
Дугорочни део кредита КФВ IV за инвестиције	1.157.659	406.229
Дугогор део кредита за текућу ликвидност Inteza, ОТР	0	800.000
Дугорочни кредит кинеска Eksport Import банка	3.859.368	3.872.735
Укупно обавезе из пословања	5.017.027	5.079.017

Уколико део кредита има је дугорочан карактер (отплата је у периоду дужем од 1 године од израде финансијског извештаја) у тим случајевима се део дугорочног кредита који доспева у наредних годину дана прекњижава на краткорочне обавезе. Са стањем на дан 31.12.2023. године извршено је курсирање преосталих обавеза по кредитима исказаним у ЕУР-има коришћењем средњег курса ЕУР-а НБС на дан 31.12.2023. године.

У наставку текста наводе се детаљни прегледи за све кредите, дугорочне и краткорочне, везани за податке изнете у напмени 30 и 31.

Кредити за инвестиције

Банка	Статус	Износ кредита ЕУР	Повучени износ у ЕУР	Отплаћени део ЕУР	Преостало за отплату ЕУР	Преостало за отплату DIN	Дугорочни део DIN	Краткорочни део DIN	Рок отплате
КФВ IV кто дугор 41501000 кто кратк 42431000	У целости повучен са започетом отплатом	10.014.930	10.014.930	6.480.249	3.534.681	414.171.657	276.114.435	138.057.222	10.10.2026.
КФВ V кто дугор 41501000 кто кратк 42431000	Делимично повучен, није започета отплата	11.000.000	8.047.208				881.544.388	61.376.701	10.10.2034.
Кинеска Eksport Import банка кто дугор 415020000		164.685.800	32.937.160				3.859.368.905	0	12 година, грејс период 3 године
УКУПНО							5.017.027.729	199.433.922	

Уговор о коришћењу кредита **КfW банке (Фаза IV) за финансирање изградње топловода преко моста Газела и когенеративног постројења (СНР)**, укупне вредности 1,25 млрд динара односно 10,01 милиона евра, потписан је 2017. године. На дан 31.12.2023. године, неотплаћени део кредита укупно износи РСД 414.171 хиљада; његов дугорочни део износи РСД 276.114 хиљада, док је остало краткорочна обавеза у износу РСД 138.232 хиљада.

Сви детаљи везани за кредитно задужење код **кинеске Eksport Import банке у вези Пројекта изградње топловода Обреновац Нови Београд** у износу од РСД 3.859.369 хиљада (курсирано на дан 31.12.2023.) наведени су у оквиру напомене 19.

Предузеће је у 2022. години потписало трilaterални уговор о коришћењу средстава кредита **КfW банке (ФазаV) за финансирање реконструкције и модернизације топлане Церак** која се финансира делом из сопствених средстава у износу од 3 милиона ЕУР, делом из кредитних

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

30. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ-наставак

Кредити за инвестиције -наставак

средстава КfW банке у износу од 11 милиона ЕУР. До 31.12.2023. године, кредит је делимично повучен и за повучени део формирана је обавеза по основу кредита и увећани дати аванси. У 2024. години очекује се потписивање Анекса уговора којим се повећава вредност учешћа КФЊ банке на 11,5 мил ЕУР, као и учешћа Предузећа на 4, 9 мил ЕУР. Отплата кредита почиње крајем 2024. године и траје до 2034. године.

31. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

Кредити за текућу ликвидност

	ДИН'000	ДИН'000
Краткорочни део кредита КfW IV	138.057	138.232
Краткорочни део кредита КfW V	61.377	0
Краткорочни део кредита за ликвидност Интеза ОТР	800.000	2.274.286
Укупно обавезе из пословања	999.434	2.412.518

Због неликвидности Предузеће је у 2021. и 2022. години узело кредите за текућу ликвидност, који су реализовани код Банка Интезе и ОТП банке.

У динарима

Банка	Година узимања кредита	Износ кредита	Отплаћени део на дан 31.12.2023.	Стање обавезе на дан 31.12.2023.		Укупно обавезе на дан 31.12.2023. конта 42400000+42410000	Рок отплате
				Дугорочи део конто	Краткорочни део конто		
1	2	3	4	5	6	7(5+6) или (3-4)	8
Intesa kr. 8990749/ kto 42400000	2021.	900.000.000	600.000.000	0	300.000.000	300.000.000	27.12.2024.
Intesa kr. 9652063 / kto 42400000	2022.	1.500.000.000	1.285.714.286	0	214.285.714	214.285.714	30.03.2024.
ОТР/ kto 42410000	2022.	1.500.000.000	1.214.285.714	0	285.714.286	285.714.286	29.04.2024.
УКУПНО		3.900.000.000	3.100.000.000	0	800.000.000	800.000.000	

ЖП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

32. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ

	<i>31-Дец-23</i>	<i>31-Дец-22</i>
	<i>ДИН'000</i>	<i>ДИН'000</i>
Примљени аванси, депозити и кауције	413.307	318.032
Укупно примљени аванси, депозити и кауције	<u>413.307</u>	<u>318.032</u>

Примљени аванси, депозити и кауције односе се на обавезе по основу примљених аванса за пробно грејање, искључења, прикључења, прегледа подстаница и слично у износу РСД 68.683 хиљада, примљене авансе по основу партиципације у износу од РСД 342.624 хиљада и депозите у износу од РСД 2.000 хиљада.

33. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	<i>31.Дец.-23</i>	<i>31. Дец.-22</i>
	<i>ДИН'000</i>	<i>ДИН'000</i>
Фактурисане обавезе и нефакт обавезе за испор добра	7.413.079	4.485.264
Укупно обавезе из пословања	<u>7.413.079</u>	<u>4.485.264</u>

Наведене обавезе према добављачима на групи конта 43 обухватају рачуне који се по рачуноводственим и пореским прописима односе на 2023. годину и достављени су до датума пресека за 2023. годину (предаја ПДВ пријаве за децембар 2023). С друге стране, рачуне који су достављени након предаје пореске пријаве за децембар 2023. годину и/или који према тренутним пореским прописима припадају 2024. години, а према рачуноводственим прописима 2023. години, евидентирани су у 2023. години користећи конта пасивних временских разграничења (група конта 49), са ПДВ-ом.

Сходно горе наведеном, износ обавезама према добављачима (конто 43*) обухвата:

- а) Фактуре добављача које се односе на 2023. годину, а које су достављене до пресека књижења за 2023. годину, у износу од РСД 3.789.097 хиљада, са ПДВ-ом
- б) Фактуре за гас за децембар 2023. године, које имају датум промета и издавања у јануару 2024. године, а односе се на утрошак 2023. године, које се такође евидентирају као нефактурисане обавезе без ПДВ-а, у износу од
  - природни гас РСД 3.488.132 хиљада без ПДВ-а
  - компримовани гас РСД 135.850 хиљада без ПДВ-а

Остале фактуре које су испостављене после датума пресека за 2023. годину, укалкулисане су са ПДВ-ом преко конта ПВР (група конта 49*) у укупном износу од РСД 639.076 хиљада.

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

33. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА-наставак

Аналитички највеће ставке из салда обавеза према добављачима на дан 31.12.2023. приказане су у следећем прегледу у 000 динара:

Добављачи	Фактурисане обавезе (са ПДВ) конта 43*	Нефактурисане обавезе за испоручена добра (без ПДВ) конта 43*	Укупно обавезе према добављачима на контима 43*	Услуге укалкулисане на ПВР на контима 49* (са ПДВ)	ПДВ на нефактурисана добра	Укупно обавеза са ПДВ на свим контима 31.12.2023.
1	2	3	4=(2+3)	5	6= (кол 3*10%)	7=(4+5+6)
Србијагас	1.710.583	3.488.132	5.198.715	51.654	348.813	5.599.182
ЕПС Снабдевање	294.202		294.202	334.313		628.515
НИС	179.636		179.636	4.460	0	184.096
Бедем	63.745	70.686	134.431		7.069	141.500
Пан леди	59.605	65.164	124.769		6.516	131.285
TRACO	51.302		51.302			51.302
STI	44.831		44.831			44.831
Мик Пројект	41.444		41.444	51.929		93.373
ИТС	35.790		35.790			35.790
Термоенерго инжењ	34.337		34.337			34.337
Дунав осигурање	30.852		30.852			30.852
Сomming	30.355		30.355			30.355
Infostan tehnologije	28.535		28.535	63.029		91.564
Делта инжењеринг	27.835		27.835	5.525		33.360
Термомонт	26.404		26.404			26.404
ТДМ	25.353		25.353			25.353
Планет софт	24.419		24.419	1.553		25.972
Соле комерц	21.591		21.591			21.591
Изоекомонт	20.715		20.715			20.715
Дабиком	20.238		20.238			20.238
Сименс	19.635		19.635			19.635
Аеролаб	18.734		18.734			18.734
Т&М	17.720		17.720			17.720
Конвар	17.250		17.250			17.250
Галеника			0	38.480		38.480
Енергетика и одрж			0	27.602		27.602
Остали добављачи	943.986		943.986	60.531	3	1.004.520
	3.789.097	3.623.982	7.413.079	639.076	362.401	8.414.556

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

33. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА-наставак

Исказане обавезе према ЈП „Србијагас“ на дан 31.12.2023 године доспевају у јануару и фебруару 2024. године, обзиром да се односе на део фактуре из новембра и целу фактуру за децембар 2023. године. У јануару 2024. године нефактурисане обавезе затварају се у корист фактурисаних обавеза. На исти начин се фактура третира и у ЈП „Србијагас“ тако да нема разлика у Изводу отворених ставки по основу временског разграничења.

Обавезе Предузећа према ЖКП „Инфостан односе се на услуге штампања уплатница и трошкова обрачуна и наплате топлотне енергије од становништва које „ЖКП „Инфостан“ врши за рачун Предузећа (Напомена 22). Измирење насталих обавеза се врши дневним умањењем износа средстава која се преносе Предузећу. Осим фактуре за услуге, у наведеном износу највећи део чине обавезе за предујмове за извршитеље, које су измирене компензацијом у 2024. години.

Предузеће је доставило повериоцима Извод из пословних књига са стањем на дан 31.10. 2023. по основу чега нема значајних неслагања са добављачима.

Због немогућности измирења текућих обавеза, а пре свега обавеза према ЈП „Србијагас“, Предузеће је било принуђено да осим кредита за текућу ликвидност, реализује и уговор о обрнутом факторингу на износ од РСД 1.165.141 хиљада, којим је измирен део обавеза по основу утрошеног гаса (Уникредит банка, уговор број ЕФП 33718/23 од 16.05.2023.). Обавеза по основу факторинга је у целости измирена према Уникредит банци, чиме је отворена могућност поновног активирања у износу од РСД 1.170.000 хиљада. Осим тога, Предузеће на дан 31.12.2023. године има склопљен и уговор о обрнутом факторингу са ОТП банком на износ од РСД 850.000 хиљада, који није реализован (није коришћена услуга обрнутог факторинга по том уговору). Склапању оба уговора претходила је одлука Надзорног одбора Предузећа.

34. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ДУГОРОЧНА ПВР

Остале краткорочне обавезе

	31-Дец-23	31-Дец-22
	ДИН'000	ДИН'000
Остале краткорочне обавезе (зараде и др. лична прим)	272.368	236.730
Обавезе за непренету добит Оснивачу	4.561.710	3.022.114
Обавезе по основу пореза на добит дец 2023	49.944	61.170
Разграничени ПДВ	3.747	8.097
Остале обавезе	9.808	4.846
Укупно остале краткорочне обавезе и ПВР	4.897.577	3.332.957

Остале краткорочне обавезе у износу од РСД 272.368 хиљада односе се на укалкулисану зараду и остала лична примања за децембар 2023. који су исплаћена у јануару 2024. године.

Обавезе за непренету добит Оснивачу односи се на неисплаћени део добити по финансијском извештају за 2020. годину (РСД 651.543 хиљада) и цео износ добит за 2021. годину (РСД 2.320.572 хиљада) и цео износ добити за 2022. годину (РСД 1.589.595 хиљада).

Обавеза за порез на добит односи се на укалкулисану аконтацију за децембар 2023. године.

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

34. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ И ДУГОРОЧНА ПВР-наставак

Дугорочна пасивна временска разграничења (АОП 0430+АОП 0454)

У 000 дин

Почетно стање за одложене приходе 01.01.	4.031.839	7.961.709
Издати коначни и рачуни за прикључење (промет 495)	410.121	856.348
Приход текућег периода	-353.225	-665.045
Укидање прихода сразмерно амортизацији	-256.565	-248.378
Пренос кредита са РС (са конта ПВР) на ЖКП БЕ (на конто кредита)	0	-3.872.735
Инфостан топлиф.	78	-60
Салдо 31.12. за одложене приходе АОП 0430+АОП 0454	3.832.248	4.031.839
Остала ПВР (укалкулисани трошкови и др)	702.398	646.266
УКУПНО ПВР	4.534.646	4.678.105

Дугорочна пасивна временска разграничења у износу од РСД **4.534.646** хиљада обухватају следеће промене:

- одложене приходе формиране по основу партиципација, уплата и донација Оснивача и Републике Србије за инвестиције, у износу од РСД 3.832.248 хиљада (Напомена 2.2.;4) чије кретање је приказано у претходној табели.
- укалкулисани трошкови који су настали и односе се на 2023. годину, али су документовани после дана пописа и предаје ПДВ пријаве за децембар 2023. године или се, што преовладава, разграничавају због различитог третмана са становишта пореске пријаве и рачуноводства у укупном од РСД 702.398 хиљада, од чега се на рачуне односи РСД 639.076 хиљада (Напомена 33), а преостали део на укалкулисано разграничење трошкова камате, укалкулисана лиценца, одобрења и слично.

35. ОДНОСИ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Изменама и допунама Закона о порезу на добит за 2014. годину (члан 61б) са становишта пореских прописа, правна лица која је основао град немају карактер повезаног лица. Међутим, са становишта статутарних извештаја, сходно члану 62. Закона о привредним друштвима, као и параграфима 25. и 26. МРС 24, наведена правна лица и даље имају карактер осталих повезаних лица за која се не врши консолидација, али се врши обелодањивање. Обзиром на параграфе 25. и 26. који не захтевају детаљно обелодањивање свих трансакција уколико је повезаност настала преко државних институција, издвајају се основне чињенице у вези повезаних лица:

- Списак повезаних лица по овом основу чини око 250 предузећа и институција;
- Основне трансакције са осталим повезаним лицима јесте испорука топлотне енергије и вршење услуга по истим ценама и условима као и неповезаним лицима са једне стране, и примљене услуге од комуналних предузећа (вода, одвожење смећа, превоз запослених и друго), које се такође врше по истим критеријумима као између неповезаних лица
- Осим испоруке топлотне енергије, Предузеће је имало трансакције везане за позајмице са ЖКП ГСП „Београд“
- Износ трансакција са повезаним лицима издвојен је на посебним контима
- Зараде директора, руководства, председника и чланова НО су одређена Закључцима градоначелника.

ЖКП „БЕОГРАДСКЕ ЕЛЕКТРАНЕ“

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

36. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ И ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Судски спорови

Правна служба Предузећа извршила је процену исхода спорова који се воде против Предузећа на основу чега су формирана резервисања по том основу (Напомена 29).

Издата средства обезбеђења на дан 31.12.2023:

ДАТУМ	КОРИСНИК	ВРСТА	ВРЕДНОСТ	БРОЈ	ДАТУМ	ОСНОВ
					ДОСПЕЋА	
12.09.2014.	ЛУБМЕС БАНКА	МЕНИЦА	БЛАНКО	1	до затварања текућег рачуна	Отварање текућег рачуна
28.07.2017.	МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА	МЕНИЦА	БЛАНКО	20	10.10.2026.	Програм КФВ IV-изградња СНР постројења и топловода преко моста Газела, кредит
27.12.2019.	АЛТА БАНКА гарант	МЕНИЦА	БЛАНКО	2	27.02.2026.	За потребе стицања привременог статуса повлашћеног произвођача електричне енергије за когенерациону електрану за комбиновану производњу електричне и топлотне енергије ТО Вождовац.
	Министарство рударства и енергетике РС корисник (599.040 ЕУР-а)	ГАРАНЦИЈА	70.436.381,18 иницијални износ без курсирања	1		
27.09.2021.	ЈП СРБИЈАГАС	МЕНИЦА	БЛАНКО	6	30.10.2024.	Уговор број ЕФП-66823/23 - купопродаја природног гаса - ТЕ
16.12.2021.	БАНКА ИНТЕСА	МЕНИЦА	БЛАНКО	6	14.12.2024.	Уговор број ИЗД ЕФП-3128/2021 кредит за обртна средства
29.03.2022.	БАНКА ИНТЕСА	МЕНИЦА	БЛАНКО	5	30.03.2024.	Уговор број 9652063 кредит за обртна средства
27.04.2022.	ОТП БАНКА	МЕНИЦА	БЛАНКО	5	29.04.2024.	Уговор број ЕФП-29665/22 кредит за обртна средства
17.05.2022.	МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА	МЕНИЦА	БЛАНКО	30	10.11.2034.	Трилатерални уговор број КД-21666/22 рехабилитација сист. даљ. греј. -Фаза V
15.03.2023.	ЈП СРБИЈАГАС	МЕНИЦА	БЛАНКО	2	01.10.2024.	Анекс XVI Уговора број РД-71644/18.10.23. о снабдевању јавних снабдевача природним гасом, гас Младеновац (Уговор број1-15910/10.09.2013)
16.05.2023.	UNI CREDIT BANK	МЕНИЦА	БЛАНКО	10	15.05.2024.	Уговор о обрнутом факторингу ЕФП-33718/23
09.11.2023.	ОТП БАНКА	МЕНИЦА	БЛАНКО	5	07.11.2024.	Уговор о обрнутом факторингу Ф21/23

37. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА

Главни ризици којима је Предузеће изложено јесу **ризик ликвидности**, а затим и промене цена енергената, међувалутни ризик, ризик курсева валута. Ризици и политика управљања ризицима се детаљно приказује у Извештају о пословању ЖКП „Београдске електране“ за 2023. годину.

Као и претходне године, предузеће је у 2023. години било у зони неликвидности, што је више пута обелодањено у напоменама уз раније финансијске извештаје у делу ризика и очекиваних кретања у будућности.

Неликвидност је евидентна по више основа: велики износ неплаћених обавеза према добављачима који не кореспондира са расположивом готовином, неисплаћена добит за последње 2 године Оснивачу, узимање кредита за одржавање текуће ликвидности и друго.

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину
(у РСД хиљада)

37. ЦИЉЕВИ И ПОЛИТИКЕ УПРАВЉАЊА ФИНАНСИЈСКИМ РИЗИЦИМА-наставак

Највећи разлози неликвидности су:

- Пренос добити Оснивачу (од 2014. године пренето више од 26 млрд динара)
- Велика инвестициона улагања која се увећавала сваке године, док је са друге стране остварена добит смањивала и највећи део добити се истим интензитетом преносио Оснивачу, чиме реални извори за финансирање инвестиционих подухвата нестају
- Кредитна задужења за инвестициона улагања и то задужење по програму KFW IV чија је отплата у току, Аванс исплаћен за реализацију пројекта ванградског топловода Обреновац-Нови Београд, кредитно задужење од 164 милиона еура за изградњу ванградског топловода Обреновац- Нови Београд (детално у Напомени 19), кредитно задужење за текућу ликвидност (које је последица неликвидности), задужење по програму KFW V, немогућности исплате камате и пенала по основу ванградског топловода
- Неликвидност привреде и смањена платежна моћ становништва (велики износ ненаплаћених потраживања од становништва који перманентно расте, велико учешће утужених потраживања за која су исцрпљена средства редовне наплате потраживања

Један од додатних ризика којима је Предузеће изложено у великом мери **јесте ризик промена цена енергената које је посебно наглашено** због глобалних политичких околности на овом пољу. Обзиром на корелације између цене мазута, гаса, односно сирове нафте и курса долара на светском тржишту, Предузеће је индиректно под утицајем односа валута на светском тржишту (међувалутни ризик), курса валута на домаћем тржишту и значајног утицаја геополитичких фактора. Наведено у спречи са климатским условима („блага“ или „јака“ зима) и чињеницом да су енергенти највећи трошкови који директно и у пресудној мери утичу на финансијски резултат пословања, доводи до могућности да негативно или позитивно дејство ових фактора може пословање Предузећа пребацити из зоне позитивног у зону негативног финансијског резултата. При томе, приликом планирања за наредну годину, немогуће је поуздано планирати нити цену енергената, нити количину потрошених енергената услед непредвидивости утицаја који их одређују (кретање валута на светском тржишту, геополитички фактори, карактер зиме), тако да се ни ризици не могу квантификовати.

Предузеће је донело Стратегију управљања ризицима 2018.-2020. година број I-5253 од 05.03.2018 године. У току је ревидирање Политике управљања ризицима (I-5464/8 од 24.03.2015. године) и ажурирање донетог регистра ризика, као и стратегије.

38. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА

	31-Дец-23	31-Дец-22
	ДИН'000	ДИН'000
Потраживање од Прве Југослов. Швајцарске банке	26.916	26.916
Одмаралиште Будва и Брзеће	922	922
Дате гаранције (Напомена 36)	70.192	70.280
Децентрализовано постројење Овча	38.525	41.080
Остало	42.867	27.742
	179.422	166.940

Напомене уз финансијске извештаје за 2023. годину

(у РСД хиљада)

38. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-наставак

Предузеће води парнични поступак по основу потраживања од Прве Југословенско Швајцарске банке. Како је кривични поступак који је вођен у вези овог предмета обустављен у 2013. години због апсолутне застарелости, а парнични поступак је замрзнут до окончања кривичног, када буде донета одлука суда у вези парничног поступка, биће спроведена и одговарајућа књижења.

Децентрализовано постројење Овча односи се на систем за грејање за објекте социјалног становања у Овчи који је од стране Града Београда дат на коришћење Предузећу Уговором о давању на коришћење број I-4300 у коме је као датум отпочињања коришћења наведен 5.09.2018.

Остале ставке на ванбилансној евиденцији обухватају основна средства узета у закуп: боце и штампачи, и путничка возила узета у оперативни лизинг. Оперативни лизинг је реализован на основу централнизоване јавне набавке (градске) за 12 путничких возила од добављача „Ауто Чачак“ и „TVL Fleet“ укупне вредности уговора без ПДВ-а РСД 21.362 хиљада, уз плаћање закупа на 36 месечних рата.

39. ДОГАЂАЈИ НАКОН БИЛАНСА СТАЊА

Одобравање финансијских извештаја

Финансијски извештаји за 2023. годину одобрени су од стране руководства Предузећа у фебруару 2024. године.

40. ЗАКОН О ЈАВНОЈ СВОЈИНИ

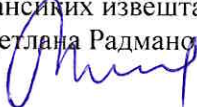
Информације о активностима које су Град Београд и Предузеће спровели по питању примене Закона о јавној својини, наведене су уз појединачне напомене (Напомена 19).

41. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични средњи девизни курсеви НБС, коришћени за прерачун девизних позиција износе:

	2023.	2022.
ЕУР	117,1737	117,3224
УСД	105,8671	110,1515

Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја,
Свијетлана Радмановић

ЗАПОВЕСНИ ЗАСТУПНИК
Ванча Вукић